

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2025-2026

3 MAART 2026

**BESTUURSAKKOORD
VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
2026-2029**

‘BRUSSEL, DAT IS ZOVEEL MEER’

BRUSSEL, DAT IS ZOVEEL MEER

VGC bestuursakkoord 2026-2029

Brussel is een stad die leeft. Een stad waar gezinnen hun plek vinden, waar kinderen opgroeien in een rijke diversiteit en waar scholen en crèches, speelpleinen, sportclubs, cultuurhuizen en buurtwerkingen dagelijks bruisen van talent. Duizenden professionals, vrijwilligers en burgers maken van onze hoofdstad een omgeving waar mensen kunnen groeien, leren, creëren en elkaar ontmoeten. Zij maken van Brussel een warme, veerkrachtige en ambitieuze stad.

Met dit bestuursakkoord 2026–2029 scherpen we onze ambities voor Brussel aan. We versterken wat goed werkt en zetten nieuwe stappen richting een stad die kansen creëert voor elk kind, elke jongere, elk gezin en elke oudere. Met een hart voor wie het moeilijker heeft.

Kinderen, jongeren en gezinnen hebben nood aan een omgeving die hen ondersteunt, nabij is en hen alle kansen biedt. We zetten onze schouders onder een kinderopvang waar het goed werken is, met kinderdagverblijven die voor iedereen toegankelijk zijn, waar kwaliteit vooropstaat in gebouwen die klaar zijn voor de toekomst.

We investeren in veilige speelomgevingen en een brede waaier aan opvang- en vrijetijdsactiviteiten. We bouwen aan een stad waar kinderen en jongeren zich veilig, gehoord en betrokken voelen. Een speelstad met 365 dagen buitenspeelplezier. Een stad waar jongeren zelf aan het stuur staan van hun creatieve, sociale of sportieve projecten. We creëren meer ruimte voor meisjes, hebben oog voor financiële drempels en vangen zorgnoden op. Inclusie staat hierbij altijd centraal want elk kind telt.

Op school zetten we in op gelijke kansen, breed leren, een positieve leercultuur, het tegengaan van armoede en een veilige schoolomgeving. Kwaliteit is de ruggengraat van ons onderwijsbeleid: we leggen de lat hoog voor sterke basisvaardigheden en maximale leerwinst voor elke leerling, met bijzondere aandacht voor taal, wiskunde en STE(A)M. We investeren gericht in nieuwe en vernieuwde schoolgebouwen en zorgen voor kwaliteitsvolle leeromgevingen en voor voldoende en gevarieerde plaatsen in het secundair onderwijs.

We bouwen aan een toekomstmodel om schooluitval zo veel mogelijk terug te dringen waarin optimale leerloopbanen, welbevinden, begeleiding, dagbesteding en snelle, passende ondersteuning centraal staan. Onderwijs en welzijn gaan daarbij hand in hand met één doel: kinderen en jongeren alle kansen geven om zich voluit te ontwikkelen.

We streven ernaar de impact van armoede op leren en leven te verkleinen. We creëren een veilige omgeving met nultolerantie voor pesten en grensoverschrijdend gedrag op school, online, in vrijetijdsinitiatieven en overal waar het nog voorkomt. Samenleven in diversiteit is ons

handelsmerk en we pakken grensoverschrijdend gedrag, racisme en discriminatie gecoördineerd aan.

Het Nederlands is een troef in een meertalig Brussel. We versterken het Nederlands als verbindende taal. We creëren oefenkansen voor jong en oud en zetten een ambitieus leesplan op poten voor alle Brusselaars.

We investeren in een toegankelijk en bruisend cultuur- en gemeenschapsleven, waar beweging en ontmoeting centraal staan. We zetten een zwemoffensief in en werken aan sociaal-sportieve hubs die drempels verlagen. We ondersteunen de ontwikkeling van Brussel als muziekstad. Van betaalbare fuiflocaties en kunstenaarsateliers tot een inclusief vrijetijdsaanbod voor ouderen, ook wanneer je minder mobiel wordt: onze stad sluit niemand uit.

Paspartoe blijft onze hefboom voor deelname aan het vrijetijdsaanbod. In het onderwijs garanderen we dat elk kind jaarlijks cultuur kan beleven, brengen we kunstenaars rechtstreeks tot in de klas en zetten we in op de scholenprogrammatie van de gemeenschapscentra. De ervaring van ouderen verbindt bij dit alles de generaties en versterkt onze gemeenschap.

Een zorgzame stad geeft mensen de steun die ze nodig hebben, op het juiste moment en dicht bij huis. Preventie, nabijheid en cultuursensitiviteit zijn daarbij belangrijke sleutels. In de jeugdhulp zoeken we samen met het werkveld oplossingen die echt het verschil maken in Brussel. Hulpverleners vinden makkelijk hun weg naar de leefwereld van jongeren. We hebben al heel vroeg oog voor het welbevinden van onze ketjes maar nemen ook initiatieven die volwassenen ondersteunen wanneer ze worstelen met hun mentaal welzijn. We breiden de toegang tot Nederlandstalige wijkgezondheidscentra uit en werken samen met lokale dienstencentra en armoedeverenigingen als krachtige buffers tegen isolement.

Om Brussel samen te maken hebben we sterke mensen nodig. Daarom zetten we extra in op het aantrekken en ondersteunen van kinderbegeleiders, leerkrachten, zorgprofessionals en sociaal werkers. Kwaliteit begint bij de mensen die elke dag het verschil maken.

Doorheen onze prioriteiten kiezen we voor goed bestuur, transparantie en samenwerking. De VGC blijft een nabije, open en toegankelijke overheid die luistert, verbindt en verantwoordelijkheid opneemt. Samen met de organisaties in ons sterke Nederlandstalige netwerk die zich dag na dag engageren, die inspireren en die kritisch meedenken, bouwen we zo aan een stad die kansen creëert en waar mensen kunnen groeien.

Brussel is zoveel meer, en samen maken we het elke dag sterker.

1. Kind- en jeugdriendelijke stad

Opgroeien in een grootstad is een hele klus, voor kinderen en hun ouders. Opvoeden doe je dan ook niet alleen. Familie, burens, vrienden, leerkrachten, animatoren en vrijwilligers spelen allemaal een rol in het leven van een jonge Brusselaar. En elk van die rollen kan bepalend zijn, kan deuren openen of de gordijnen opzijschuiven. Dat samenspel geeft alle gezinsleden wat meer ademruimte.

De VGC steunt allerlei organisaties die op zulke momenten van tel kunnen zijn. It takes a village to raise a child, en in een grootstad heet dat dorp 'de buurt'. Alleen door op de meest diverse momenten in de meest uiteenlopende buurten aanwezig te zijn, vergroten we de ontwikkelingskansen van al onze kinderen. En alleen door de volwaardige mens te zien die elk kind is, zorgen we voor inclusie en sterke, onafhankelijke Brusselaars die hun weg kennen en hun eigen netwerk hebben. Brusselaars die hun buurt, hun stad, hun jeugd volop zelf vormgeven.

Ontmoeting en ondersteuning voor jonge gezinnen

Een nieuw kind, door geboorte, pleegzorg of adoptie, brengt veel veranderingen met zich mee, zowel voor alleenstaande ouders als voor koppels met kinderen. We ondersteunen alle gezinnen met jonge kinderen daarom op verschillende manieren. We zorgen voor laagdrempelige ontmoetingsplekken in de stad waar ze in contact kunnen komen met andere gezinnen, waar ze toegang vinden tot gezondheidszorg, ondersteuning bij de opvoeding of waar ze een antwoord krijgen op hun vragen en noden.

- We stimuleren vroedvrouwen, huisartsen en kraamklinieken om (aanstaande) gezinnen al tijdens de zwangerschap toe te leiden naar de Nederlandstalige Huizen van het Kind, de consultatiebureaus, de kinderopvang, het vrijetijdsaanbod of het (kleuter)onderwijs.
- We evalueren de werking van de Huizen van het Kind en optimaliseren die op basis van de bestaande goede voorbeelden. Vanuit onze regierol bouwen we de Huizen verder uit tot gezinspunten waar, in goede samenwerking met de sector, alle Brusselse gezinnen met hun vragen en noden terecht kunnen. We streven maximaal naar nabijheid, zeker in de regio's met de grootste noden. Waar mogelijk richten we de Huizen van het Kind in op

plaatsen waar we al gezinnen bereiken, zoals scholen, gemeenschapscentra of multifunctionele sites. We openen een nieuw Huis van het Kind in Molenbeek.

- We subsidiëren de Huizen van het Kind om een warm onthaal aan te bieden. De Huizen vormen laagdrempelige ontmoetingsplekken voor gezinnen met jonge kinderen en versterken zo mee de sociale netwerken van die gezinnen. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor alleenstaande ouders met kinderen. De Huizen leggen de verbinding met het brede N-netwerk, zoals het vrijetijdsaanbod of onderwijs, en vormen zo mee de spil van een geïntegreerde Nederlandstalige dienstverlening. In deze Huizen van het Kind kunnen gezinnen zichzelf zijn en mee vorm geven aan het aanbod.
- Door samen te werken kunnen de Huizen van het Kind, de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB's) en de scholen beter inspelen op de signalen en noden van kinderen, jongeren en gezinnen. We stimuleren dat zij concrete samenwerkingsverbanden vormen, om zo te zorgen voor een brede en laagdrempelige zorg en ondersteuning, en voor een netwerk aan organisaties die meer gerichte en intensieve zorg kunnen bieden voor diegenen die dat nodig hebben.
- Naast preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, hebben de Huizen van het Kind ook oog voor de noden van de gezinnen op levensdomeinen zoals wonen of werk en verwijzen ze waar nodig, gezinnen door naar organisaties in het N-netwerk die daarbij verder ondersteunen.

Verder bouwen aan een sterke Nederlandstalige kinderopvang

We versterken de kinderdagverblijven, plekken waar iedereen kan groeien. Het is daar dat onze ketjes hun eerste stapjes in de samenleving zetten. Ze zijn van goudwaarde voor ouders die een opleiding volgen of werken. En ze zorgen voor verbinding met de buurt. Het is dus belangrijk dat kinderdagverblijven goed kunnen werken. De Nederlandstalige kinderopvang in Brussel zit momenteel in zwaar weer. Het is moeilijk om kinderbegeleiders of andere medewerkers aan te trekken. Leefgroepen moeten noodgedwongen sluiten of de openingsuren inperken, waardoor ouders plots zonder opvang voor hun kind zitten. De werkdruk voor de medewerkers is erg hoog. Er is ook nog altijd een tekort aan betaalbare opvangplaatsen.

- Om het tekort aan betaalbare Nederlandstalige kinderopvang in Brussel te bestrijden, blijven we ijveren om samen met de Vlaamse Overheid het aantal plaatsen kinderopvang met inkomenstarief uit te breiden. We beogen met de VGC-investeringen in de kinderopvang een verhoging van de kwaliteit, de veiligheid en de capaciteit van de kinderdagverblijven en houden daarbij rekening met het Vlaamse beleid.

- Om kwalitatieve kinderopvang te organiseren heb je ook gebouwen nodig die voldoen aan de huidige standaarden. We investeren om de inrichting, de kwaliteit, de duurzaamheid en de veiligheid van bestaande kinderdagverblijven te verbeteren. We spelen actief in op opportuniteiten om nieuwe gebouwen voor bijkomende opvangplaatsen te identificeren en te ontwikkelen. We stimuleren de organisatoren van kinderdagverblijven om hun gebouwen goed te onderhouden, we streven naar een modulaire inrichting van de binnenruimtes en we onderzoeken hoe de infrastructuur van kinderdagverblijven mee kan worden opengesteld naar de buurt en organisaties.
- We zorgen met Opgroeien in Brussel voor vorming, begeleidingstrajecten en ondersteuning op maat van kinderdagverblijven. We bevorderen goede praktijken die van de kinderopvang een veilige, zorgzame en inspirerende groeiplek maken. Zo bieden we kinderdagverblijven handvatten om te werken rond speelkwaliteit, de taaldiversiteit van gezinnen, duurzame praktijken in hun werking of de warme overgang tussen thuis, kinderopvang en Nederlandstalig kleuteronderwijs in Brussel.
- We pakken samen met Huis voor Gezondheid, de opleidingsinstellingen, de kinderopvangorganisatoren en andere relevante partners de uitdagingen in de opleiding tot kinderbegeleider aan, door meer Brusselaars en meer mannen tot de sector aan te trekken, de stages meer af te stemmen op de realiteit, de aandacht voor het Nederlands te versterken en na de opleiding de doorstroom naar een job in de kinderopvang te verbeteren.
- We zorgen ervoor dat nog meer mensen die graag in de kinderopvang willen werken maar daar nog niet het juiste diploma voor hebben, een opleiding kunnen volgen om het diploma te behalen en tegelijk al concrete werkervaring kunnen opdoen in de kinderopvang. Doordat zij meteen aan de slag kunnen, ondersteunen zij bij het werk in de leefgroepen en worden de kinderen met meer begeleiders omringd. We stemmen hiervoor ook af op de initiatieven die worden ontwikkeld door de Vlaamse Overheid.
- Kinderdagverblijven kampen met aanzienlijke uitdagingen, bijvoorbeeld bij het vinden van personeel of goede bestuurders en in het omgaan met financiële kwesties. Een aantal kinderdagverblijven wil meer samenwerken om zich veerkrachtiger te maken tegen schokken en om de kwaliteit en het aanbod van hun opvang te versterken. We ondersteunen en begeleiden kinderdagverblijven die inzetten op schaalvergroting en professionalisering.
- We dringen er bij de Vlaamse Overheid op aan om de Vlaamse regelgeving bij te sturen en de kwaliteit en de organisatie van de kinderopvang in Brussel te verbeteren. De

werkdruk moet omlaag en er moet meer ruimte zijn voor betekenisvolle interacties en activiteiten met de kinderen. Het aantal kinderen per begeleider moet verder omlaag, de verloning moet omhoog en de begeleiders verdienen aantrekkelijke loopbaanperspectieven.

Kinderopvang voor iedereen toegankelijk maken

Alle gezinnen hebben recht op kwalitatieve kinderopvang die een stevige basis legt voor de toekomst van hun kinderen. Kinderopvang brengt ketjes van uiteenlopende achtergronden samen. Ze zijn een veilige plek om sociale vaardigheden te ontwikkelen, maar ook om te leren, te spelen en te groeien. We kiezen daarom voor een inclusieve en toegankelijke kinderopvang waar elk kind, ongeacht de thuissituatie, de kans krijgt om zich te ontwikkelen.

- De VGC subsidieert het Brusselse Lokaal Loket Kinderopvang om kinderdagverblijven te helpen hun toegankelijkheid te verbeteren. Ze werken samen drempels weg voor ouders bij inschrijvingen, taalgebruik en administratieve of financiële procedures, zoals boetes en waarborgen. We vereenvoudigen samen met het Loket de toekenning van het OCMW-tarief, en onderzoeken andere mogelijkheden om kinderopvang toegankelijk te maken voor gezinnen die het financieel moeilijk hebben. Samen bouwen we de samenwerking tussen de Huizen van het Kind en het Loket ook verder uit.
- We verhogen de toegankelijkheid van de Nederlandstalige kinderopvang met inkomenstarief in Brussel, we onderzoeken hoe plussubsidies die voorrang geven aan kinderen uit gezinnen in kwetsbare situaties hier een plaats in hebben. We vertrekken daarbij van een evaluatie van de huidige plussubsidies en streven naar toegankelijkheid voor verschillende gezinnen.

Buitenschoolse opvang en activiteiten van grote kwaliteit

Dankzij buitenschoolse activiteiten smeden kinderen vriendschapsbanden, ontwikkelen ze vaardigheden en ontdekken ze hun interesses. We breiden het aanbod aan opvang en activiteiten in Brussel uit en maken het toegankelijk, betaalbaar en aangepast aan alle Brusselse meisjes en jongens. Bijzondere aandacht gaat naar nieuwkomers en kinderen die in moeilijke thuissituaties opgroeien.

- We geven invulling aan het Vlaams decreet buitenschoolse opvang en activiteiten. We streven op maat van Brussel naar een duurzaam, goed gespreid, en kwaliteitsvol aanbod aan opvang en activiteiten uit het educatieve, culturele, sportieve en vrijetijdsveld. De bredeschoolnetwerken vormen door hun samenstelling het uitgelezen

platform om de samenwerking tussen scholen en organisatoren van opvang en (vrijtijds)activiteiten te faciliteren en te ondersteunen. De brede school, de partners van het lokaal cultuur- en welzijnsbeleid en de scholen geven samen vorm aan een brede leer- en leefomgeving van kinderen en jongeren. De VGC neemt hier een voortrekkersrol.

- We zorgen voor bijkomende, kwaliteitsvolle en betaalbare opvang voor kinderen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel. We breiden daarom de kleuteropvang uit en zorgen voor een betere spreiding van dat aanbod. We zetten de ondersteuning aan scholen verder die kinderen met voor- en naschoolse opvang een fijne, leerrijke en speelse tijd bezorgen. We zorgen ervoor dat scholen en andere organisatoren die opvang ook verder kunnen verrijken en combineren met activiteiten.
- We zetten maximaal in op kwaliteitsverbetering en vertrekken daarbij vanuit een beleidsdomein-overschrijdende visie op de vereiste kwaliteit van het aanbod en de omkadering van de begeleiders van de opvang. We zoeken verbinding en samenwerking tussen de verschillende actoren en plaatsen hierbij het kind centraal. We brengen zowel het bestaande aanbod als de behoeften in kaart.
- We werken aan een betere registratie van de nood, het aanbod en het gebruik van zowel de binnen- en buitenschoolse opvangmogelijkheden, als het vrijetijdsaanbod voor kinderen. We leveren de nodige inspanningen om de registratie van het aanbod en de inschrijvingen die van toepassing zijn bij de verschillende actoren zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. We zorgen ervoor dat de kostprijs van de opvang en de activiteiten betaalbaar wordt gehouden en hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke ondersteuningsnoden.
- We werken de drempels maximaal weg die de participatie aan buitenschoolse opvang en activiteiten verhinderen van kinderen met een verhoogde zorgnood of (vermoeden van) handicap. We houden rekening met de diversiteit van het doelpubliek: we stemmen met hen af en maken de activiteiten laagdrempelig en gevarieerd. We behouden tegelijk een exclusief aanbod dat tegemoetkomt aan de noden van kinderen die omwille van een handicap niet in het reguliere aanbod terecht kunnen.
- We zetten in op een vlotte samenwerking tussen de opvang voor baby's en peuters, de buitenschoolse opvang en de school die samen een gedeelde zorg voor het kind bieden.

De hervorming van de Brede Scholen wordt verankerd

Een Brede School gooit de schoolpoorten open en haalt de buurt naar binnen. Zo komen kinderen in contact met een rijk aanbod aan activiteiten en ondersteuning, zowel binnen als buiten de school(m)uren. We begeleiden de Brede Schoolcoördinatoren intensief bij het opzetten van hun lokale werking. Zo bereiken we niet alleen méér kinderen en jongeren, we stimuleren ook hun leer- en ontwikkelingskansen nog sterker. We creëren zo een levendige dynamiek van samenwerking die de ontwikkelingskansen en talenten, het welzijn, de vrijetijdsbesteding en de gezondheid van onze jonge Brusselaars bevordert.

- Brede scholen werken aan preventie door een brug tussen Nederlandstalig onderwijs in Brussel, welzijn, gezondheid, cultuur, jeugd en sport te slaan. We zetten de verduurzaming en verankering van Brede School verder en vertrekken daarbij vanuit een evaluatie van de huidige bredeschoolwerking. We verdiepen de samenwerking met de scholen en werken actief structureel samen met gemeentebesturen, door heldere afspraken over doelstellingen, opdrachten, taakinvulling en kwaliteitsbewaking. Zo zorgen we er samen voor dat de bredeschoolcoördinatoren de lokale hefboomen maximaal kunnen inzetten voor de kinderen en jongeren in hun buurt. Via Brede School willen we maximale ontwikkelingskansen geven aan alle kinderen. We waken daarbij voortdurend over het betrekken van kinderen, jongeren en hun gezinnen.
- Brede Scholen ondersteunen de uitbouw van kwaliteitsvolle, laagdrempelige buitenschoolse opvang en activiteiten via de belangrijke lokale schakels die ze samenbrengen in hun bredeschoolnetwerk.
- We werken verder een krachtvolle visie uit rond de rol van Brede School in het voorkomen en tegengaan van kansarmoede. Dankzij Brede School integreren scholen zich sterker in de buurt en werken ze samen met lokale organisaties. We baseren ons op deze verbindingen en tekenen onze visie uit samen met het Lerend Netwerk van bredeschoolcoördinatoren, scholen, gemeenten, ervaringsdeskundigen en organisaties met expertise rond het thema.
- We moedigen Brede Scholen aan om ook secundaire scholen op te nemen in hun netwerk, en ondersteunen hen daarbij met methodieken en expertisedeling.

Een rijk en toegankelijk vakantieaanbod

Kinderen en jongeren moeten in hun vakantie kunnen kiezen voor activiteiten die passen bij wat ze leuk vinden en wat ze kunnen. Om het vakantieaanbod zo toegankelijk mogelijk te maken, stemmen we het beter op elkaar af en maken we de inschrijvingen eenvoudiger. Je talenten

ontwikkelen gaat samen met plezier beleven. We moedigen jonge Brusselaars aan om in de vakantie als animator aan de slag te gaan en zich zo verder te ontplooien.

- We stemmen het vakantieaanbod van de VGC voor kinderen en jongeren beter op elkaar af. We pakken blinde vlekken in het aanbod aan en hebben daarbij aandacht voor de verschillende leeftijdsgroepen en de periodes waarin het aanbod wordt georganiseerd. We zorgen voor een ruime waaier aan activiteiten voor kinderen en jongeren met een beperking of zorgnood, door bestaande initiatieven inclusief te maken of door nieuwe activiteiten te ontwikkelen. We zorgen voor een afgestemd en toegankelijk prijzenbeleid dat meer inkomensgerelateerd werkt.
- We maken het makkelijker om je in te schrijven voor het vakantieaanbod door de inschrijfmomenten beter op elkaar af te stemmen, de online inschrijving gebruiksvriendelijker te maken en door inschrijvingen mogelijk te blijven maken via fysieke loketten. We werken samen met organisaties die gezinnen met kinderen in kwetsbare situaties proactief naar het vakantieaanbod toeleiden. Een aantal plaatsen wordt vrijgehouden voor late inschrijving door deze gezinnen.
- We ontwikkelen een VGC-breed animatorenbeleid en moedigen jongeren aan om als animator aan de slag te gaan. We organiseren structureel extra animatorcursussen, gericht op zowel het speelpleinwerk als op ander vakantie-aanbod. We motiveren deze gedreven animatoren om voor hun toekomst ook een job in het N-netwerk te overwegen. In dat kader bekijken we op welke manier de VGC het beste tussenkomt in de kosten van deze cursussen.
- We breiden de speelpleinwerking uit om een antwoord te bieden op de grote vraag. We blijven scholen aanmoedigen om hun infrastructuur en terreinen voor speelpleinwerk open te stellen en verbeteren de samenwerking tussen de school en de animatorenploeg. Speelpleinwerk is jeugdwerk. We stimuleren de animatoren daarom om mee engagement op te nemen en bieden hun ruimte en omkadering om te groeien. We organiseren thematische uitwisselingsmomenten tussen de animatorenploegen van verschillende speelpleinen.

Naar een stad op maat van kinderen en jongeren

Een kwart van de Brusselaars is jonger dan 18 jaar. Al dat jong geweld snakt naar kwaliteitsvolle plaatsen om te spelen, te sporten of gewoon zichzelf te zijn. Kinderen verdienen gezonde lucht en een groene en gevarieerde openbare ruimte. In alle buurten. We gebruiken de hefboomen van de VGC ten volle om deze rechten van het VN-Kinderrechtenverdrag te waarborgen. En dat

doen we zoveel mogelijk mét kinderen en jongeren. Want een stad op kindermaat, is een stad voor iedereen.

- It takes a village to raise a child. Met alle betrokken partners, beleidsdomeinen, organisaties en actoren creëren we een omgeving die kinderen, jongeren en hun gezinnen steunt en sterker maakt. We hebben daarbij veel aandacht voor kinderen en jongeren die opgroeien in kwetsbare situaties.
- Ruimte in de stad is schaars, daarom benutten we alle kansen voor tijdelijk en gedeeld gebruik. We zetten in op gedeeld gebruik van gebouwen, speelplaatsen en groene ruimten voor kinderen en jongeren en stimuleren ontmoeting en kruisbestuiving. We waken erover dat de ruimtes voor alle jongeren toegankelijk zijn en dat iedereen zich er welkom voelt. We gaan actief op zoek naar tijdelijke ruimtes. We verzamelen en delen expertise rond tijdelijk en gedeeld gebruik en koppelen de vraag naar en het aanbod aan ruimte. We hebben hier ook oog voor intergenerationele samenwerkingen.
- We nemen kinderen en jongeren serieus: een beleid dat goed is voor kinderen en jongeren, is goed voor iedereen. We maken van de VGC-jeugdtraad de draaischijf van kinderen- en jongerenparticipatie en betrekken hen niet enkel bij beslissingen over de vrijetijd maar bij alle beslissingen die een grote impact hebben op het leven van kinderen en jongeren. We zoeken actief naar de stem van die kinderen en jongeren die nu nog te weinig gehoord worden. We onderzoeken ook de mogelijkheid om samen met andere overheden een gewestelijke jeugdtraad in het leven te roepen.
- We geven kinderen en jongeren een stem bij onze initiatieven in de openbare ruimte of bij de aanleg van speelplaatsen. Bij verbouwingen geven we inspraak aan de betrokken kinderen en jongeren.
- We hebben in het bijzonder aandacht voor meisjes en vrouwen, die minder zichtbaar en minder aanwezig zijn in de openbare ruimte.
- De VGC verzamelt actief en structureel data over Brusselse kinderen en jongeren. We stemmen dit af op het onderzoek van het Vlaams Jeugd Onderzoek Platform en leggen linken met de Brusselse lokale besturen en de COCOF.
- We werken aan een kindvriendelijke stad en laten ons hierbij inspireren door krachtige voorbeelden uit Vlaanderen en daarbuiten.
- We maken van Brussel een speelstad voor iedereen en komen zo tot 365 buitenspeeldagen. Kinderen en jongeren brengen steeds minder tijd buiten door. Nochtans helpt buiten spelen de fysieke ontwikkeling, doet spelen je beter voelen en groeien je sociale vaardigheden, creativiteit en verbeelding. Daarom verenigen we de

acties rond Buitenspeeldag, en versterken we ze. We hebben hierbij specifieke aandacht voor meisjes, die minder vaak buiten spelen dan jongens. We dragen het idee dat elke dag een buitenspeeldag is, ook uit naar partners buiten het N-netwerk.

- We zetten de experiment-, beweeg- en speelprikkels voort met de Playcation-oproep.
- We verduurzamen vrij spelen en bewegen door partnerschappen met het Gewest en de gemeenten aan te gaan. Dit krijgt ook een plaats in de overeenkomsten met de strategische partners binnen het cultuur-, jeugd- en sportbeleid. Bij investeringsdossiers bekijken we waar we speel- en beweegprikkels kunnen voorzien.
- We moedigen plekken aan waar kinderen en jongeren speelgoed en sportmateriaal kunnen uitlenen om vrij te spelen.
- Een stad voor kinderen en jongeren is een stad voor iedereen. We creëren bewust ontmoetingen tussen jongeren en ouderen, zoeken naar kansen voor intergenerationele initiatieven en maken ze mee mogelijk. Het overbruggen van de leeftijds kloven in onze stad leidt tot meer sociale cohesie, bestrijdt isolement en gaat (leeftijd)stereotypes tegen.
- Kinderen en jongeren moeten zich actief, veilig en gezond kunnen verplaatsen. We promoten fiets- en verkeerslessen en werken mee aan gewestelijke initiatieven rond veilige schoolbuurten en straten.

Aanmoedigen van jeugdwerk en nieuw stedelijk engagement

Door een formeel of informeel engagement op te nemen in de stad, ontplooiën jongeren niet alleen verder hun talenten. Zij geven zo ook mee vorm aan een warme samenleving. We stimuleren daarom nieuwe initiatieven van jongeren, en begeleiden hen om hun projecten alle kansen te geven. We blijven ook bestaande jeugdorganisaties ondersteunen en streven naar toegankelijke jeugdhuizen. We leggen de basis voor een veerkrachtige en talentvolle generatie die het Brussel van morgen zal vormgeven.

- We ondersteunen jongeren die buiten bestaande organisaties om, vrijwillig en rond een maatschappelijk doel actief zijn in de stad. We organiseren specifieke trainingen voor hen en zoeken actief naar jongeren die een nieuw project willen starten, zodat we hen daarbij kunnen begeleiden.
- We moedigen met À Fonds individuele jongeren tussen 12 en 26 jaar aan om culturele, artistieke, sociale, sportieve, creatieve of educatieve projecten op poten te zetten. We brengen de jongeren in contact met een netwerk van organisaties die hun ruimte en expertise delen om het project te doen slagen.

- We ondersteunen jeugdbewegingen, jeugdverenigingen en jongerencollectieven in hun werking en bij hun zoektocht en beheer van infrastructuur. Samen met de Vlaamse Overheid maken we werk van een strategie voor investeringen in jeugdinfrastructuur om de kwaliteit, toegankelijkheid en de veiligheid te garanderen en de duurzaamheid ervan te bevorderen. We voorzien daartoe een aangepaste investeringsenveloppe.
- We ondersteunen in dialoog met de jeugdorganisaties campagnes en acties om nieuwe leiding en professionals in de brede jeugdsector aan te trekken.
- Samen met de jeugdhuissector hervormen we de Brusselse jeugdhuisen tot toegankelijke jeugdhubs waar alle jongeren terecht kunnen. We ondersteunen de jeugdhuisen om gedeeld ruimtegebruik voor jongeren en jongerencollectieven mogelijk te maken.
- Brusselse jongeren moeten de kans krijgen om feestjes te organiseren en te beleven. We maken het aanbod van de fuiflocaties beter bekend en zoeken actief naar partners om het aanbod aan laagdrempelige en betaalbare fuiflocaties verder uit te breiden. We zetten actief in op het informeren en ondersteunen van jongeren.

2. Leren in Brussel

Leerkrachten wijzen jongeren de weg, vaak voor de rest van hun leven. Hoe beter leerlingen zich voelen op school, hoe vlotter ze leren. De Nederlandstalige scholen in Brussel zijn de crème de la crème en geven de kans om met vertrouwen op te groeien. Het zijn laagdrempelige ontmoetingsplaatsen waar kinderen en jongeren, opvoeders en gezinnen, met elkaar in contact komen en toegang krijgen tot het brede aanbod van het N-netwerk. Ons onderwijs zorgt voor veerkrachtige, autonome burgers, de enige grondstof die Brussel heeft.

Onderwijskwaliteit is de ruggengraat van ons beleid: we leggen de lat hoog voor sterke basisvaardigheden, hoge verwachtingen en maximale leerwinst voor elke leerling, met bijzondere aandacht voor taal, wiskunde en STE(A)M. In Brussel vraagt dat een consequente focus op effectieve instructie, oefenkansen en ondersteuning waar nodig, en op de randvoorwaarden die kwaliteit mogelijk maken. Daarom koppelen we onze kwaliteitsambitie aan een gerichte aanpak van het lerarentekort, aan een samenhangend beleid om schooluitval terug te dringen en aan maatregelen die de impact van armoede op leren verkleinen.

Lesgeven in een superdiverse grootstad geeft veel voldoening, maar vraagt ook specifieke vaardigheden. De VGC vergroot mee het inzicht van schoolteams in de leefwereld en achtergrond van hun kinderen.

Een vruchtbaar schoolleven vaart wel bij moderne gebouwen, groene speelplaatsen, lage drempels, veel samenwerking en gezonde maaltijden. Onze scholen zijn plekken waar iedereen zich ten volle kan ontwikkelen.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel breidt uit

Meer en meer mensen kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Die populariteit is het gevolg van de aantrekkingskracht van het Nederlands en van de kwaliteit van het onderwijs, dat ketjes de hefboomen biedt om te leren en zich te ontwikkelen. Wanneer zij uitstromen uit het Nederlandstalig basisonderwijs, moeten ze ook de kans krijgen om verder aan hun toekomst te bouwen in het secundair studieaanbod. We nemen als VGC het voortouw in de verdere groei van het aanbod, en houden daarbij rekening met demografische veranderingen en evoluties in de noden.

- We blijven nieuwe scholen bouwen en bestaande scholen renoveren en uitbreiden. We zetten in de eerste plaats lopende projecten en genomen principeakkoorden verder.

Voor nieuwe projecten baseren we ons op de wachtlijsten, demografische veranderingen en evoluties in de noden.

- We blijven investeren in het buitengewoon onderwijs. Recent werd het MFC Kasterlinden definitief erkend. Op de Campus Kasterlinden realiseren we een uitbreiding van het type 3 buitengewoon basisonderwijs. Daarnaast onderzoeken we in samenwerking met andere schoolbesturen de uitbreiding van type 3 op een bijkomende locatie. We vragen daarom aan de Vlaamse Overheid een uitbreiding van het aantal erkende plaatsen, zodat er beter kan worden ingespeeld op de zorgnoden van de leerlingen.
- Samen met de schoolbesturen secundair onderwijs, willen we voor alle leerlingen een dekkend, divers aanbod van studierichtingen voorzien - zowel in arbeidsmarktgerichte, de dubbele als de doorstroomfinaliteit.
- We monitoren de capaciteit van het Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) en waar nodig breiden we die uit. In afwachting en in voorbereiding van de uitbreiding richten we een wachtaanbod in, waarin jongeren leerrijke activiteiten en taal oefenkansen krijgen om Nederlands te leren.
- De instroom in het tweedekansonderwijs evolueert de laatste jaren naar een steeds jonger publiek met een grote nood aan begeleiding en zorg. We versterken de cursistenbegeleiding bij de CVO's om de cursisten met de meeste noden voldoende op te volgen en te ondersteunen zodat hun slaagkansen verhogen.
- We stellen de expertise die we verwerven vanuit MFC Kasterlinden ter beschikking van andere scholen. We doen dit vanuit een gedeelde visie en in afstemming met andere partners met een soortgelijk aanbod met als doel een naadloze combinatie van zorg en onderwijs op maat van elk kind.
- Het MFC zal zeven dagen per week toegankelijk zijn en door de toevoeging van 10 extra verblijfplaatsen voor GES-leerlingen spelen we in op een dringende maatschappelijke behoefte.
- De kinderspsychiatrische dienstverlening wordt verder uitgebouwd en vormt een essentiële meerwaarde binnen de begeleidingstrajecten, met aandacht voor diagnose, intervisie en behandeling. Daarnaast zetten we in op de verdere uitrol van type 5-onderwijs, in nauwe samenwerking met de VGC-onderwijsinstellingen, het MFC en de betrokken instellingen of ziekenhuizen. Dit vormt een cruciale aanvulling op ons integrale aanbod.

Onderwijs op maat van de grootstad

Kinderen en jongeren hebben recht op gedreven leerkrachten. Zolang er een leerkrachtentekort is, krijgen onze jongeren niet alle kansen die ze verdienen. Te vaak moeten lessen worden geschrapt of zelfs hele klassen sluiten. De bestaande schoolteams staan stevig in hun schoenen, maar zitten na verloop van tijd op hun tandvlees. We blijven alle mogelijke oplossingen aanwenden om het leerkrachtentekort weg te werken en pleiten bij de Vlaamse Gemeenschap om prioritair werk te maken van oplossingen voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Het Brusselse Nederlandstalige onderwijs vindt plaats in een unieke grootstedelijke context. Brussel kent een diverse en meertalige bevolking, die ook nog eens meer dan in andere steden voortdurend wisselt van samenstelling.

- Vanuit onze flankerende rol, engageren wij ons om meer kandidaten warm te maken voor een opdracht in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. We doen er alles aan om beginnende, studerende en doorwinterde leerkrachten alle kansen en ondersteuning te geven. We zetten ambassadeurs in en voeren communicatiecampagnes zoals 'LeerkrachtBXL'. We organiseren jobdatings en infobeurzen en we brengen studenten in contact met Brusselse scholen voor een stage of een job.
- We blijven bij de Vlaamse Overheid aandringen op gerichte incentives om werken in het Nederlandstalig Onderwijs in Brussel aantrekkelijker te maken. Zo vragen we onder meer om de haalbaarheid van financiële prikkels en loopbaanondersteuning te onderzoeken. Tegelijk onderzoeken we of we als VGC zelf bijkomende stimulansen kunnen uitwerken binnen onze flankerende bevoegdheden.
- We evalueren en versterken onze initiatieven en zorgen voor een afgestemd beleid om leerkrachten aan te trekken en te behouden, met de terugbetaling van studiegeld, het vergoeden van bijkomende vrije uren, het professionaliseren binnen en buiten de klas en het voorzien van tijdelijke noodleerkrachten in acute situaties. We ondersteunen scholen om een warm aanvangsbeleid en coaching op te zetten voor stagiairs en starters, en we zetten de initiatieven voor de ondersteuning van zij-instromers verder. We staan in complementariteit met de pedagogische begeleidingsdiensten en de schoolbesturen schoolteams bij op het vlak van aanvangsbegeleiding, schoolbeleid en schoolorganisatie, in het bijzonder de scholen die met een aanhoudend leerkrachtentekort kampen.

- Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) speelt een belangrijke rol in het Brussels onderwijslandschap. Het realiseert zijn missie via de professionalisering van leerkrachten en schoolteams en versterkt de samenwerking met Leerpunt en andere expertisecentra. Via OCB willen we de onderwijskwaliteit in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel verder versterken, in de klas en op school, in complementariteit met het Vlaamse onderwijsbeleid, met schoolnabije ondersteuning voor leraren en schoolteams rond grootstedelijke uitdagingen. Tegelijk werken we, in nauw overleg met schoolbesturen, netten en pedagogische begeleidingsdiensten, aan een vernieuwd en breed gedragen ondersteuningsmodel voor de komende jaren. Dat model bouwt voort op de sterktes van het OCB: nabijheid, maatwerk en een evidence informed aanpak, met extra focus op basisvaardigheden, zowel Nederlands als wiskunde, en met oog voor de grootstedelijke context (meertaligheid, armoede, ouderbetrokkenheid, klas- en schoolklimaat). Voor scholen met hoge noden voorzien we verdiepende en resultaatgerichte trajecten met intensievere procesbegeleiding. Binnen die vernieuwde aanpak blijft OCB scholen ook ondersteunen rond grootstedelijke thema's en het versterken van de brug tussen leren op school en de wereld daarbuiten. Daarnaast blijft er ruimte om flexibel in te spelen op het lerarentekort, onder meer via crisishulp, steeds in afstemming met de reguliere onderwijspartners.
- We geven de inspanningen van directies en leerkrachten om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel sterk te houden, samen met de organisaties uit het N-netwerk meer slagkracht door te blijven inzetten op burgerschapseducatie, mediawijsheid, ondernemerschap, STE(A)M, milieueducatie, cultuureducatie en sporteducatie, binnen en buiten de schoolmuren.
- De VGC ondersteunt en evalueert in samenwerking met het LOP, het Vlaamse inschrijvingsbeleid in Brussel met als doel gelijke onderwijskansen voor Brusselse kinderen en jongeren te garanderen.
- We communiceren duidelijk en laagdrempelig om alle Brusselaars zo toegankelijk mogelijk te informeren over de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en over scholen en hun studieaanbod.
- We bepleiten één vakantieregeling met een betere spreiding, zoals vandaag al het geval is in de Franse Gemeenschap.
- Om leerverlies tijdens de schoolvakanties bij de meest kwetsbare leerlingen tegen te gaan, moedigt de VGC scholen en gemeenten aan om zomerscholen te organiseren. We zetten het eigen aanbod verder en stellen onze expertise ter beschikking.

- We streven naar een hechtere samenwerking met de Franse Gemeenschap op het vlak van onderwijsgebonden uitdagingen.

Een inclusieve en gezonde leeromgeving bieden

Om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk ontwikkelen, willen we een inclusieve, gezonde en duurzame leeromgeving op school. We hebben daarom ook aandacht voor gezonde voeding, voor een veilig klimaat in de klas en voor de financiële moeilijkheden waarmee Brusselaars te maken krijgen.

- We stimuleren de Nederlandstalige scholen in Brussel om duurzame, gezonde en betaalbare tussendoortjes en schoolmaaltijden aan te bieden, die biologisch en lokaal geproduceerd zijn.
- We versterken het antipestbeleid in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en op andere plaatsen waar kinderen en jongeren samenkomen met een duidelijke focus op preventie en snelle opvolging. We ondersteunen scholen om te werken aan een warm schoolklimaat, sociale vaardigheden en heldere meld- en aanspreekpunten, ook voor online pesten. We zetten in op sensibilisering en maken het bestaande hulp- en ondersteuningsaanbod beter vindbaar voor leerlingen, ouders en schoolteams, onder meer door informatie en doorverwijzing te bundelen. Daarnaast voorzien we via partners en ondersteuningsinitiatieven gerichte methodieken en vorming rond (cyber)pesten en grensoverschrijdend gedrag. Tegelijk onderzoeken we of we als VGC zelf bijkomende stimulansen kunnen uitwerken binnen onze flankerende bevoegdheden, zodat scholen sneller en sterker ondersteund worden waar dat nodig is.
- Onderwijs is de belangrijkste hefboom om sociale ongelijkheid weg te werken. We blijven scholen ondersteunen bij de ontwikkeling van een sterk beleid tegen armoede om zo de kansen en toekomstperspectieven van alle kinderen te verbeteren. We ondersteunen hen ook specifiek in het voeren van een inclusief school- en huiswerkbeleid. We bekijken hoe we Brusselse kinderen en hun ouders kunnen begeleiden bij het schoolwerk.
- Door sport en cultuur binnen de schoolomgeving te verankeren, maken we ze voor alle kinderen toegankelijker. We maken van onze scholen centrale ontmoetingsplaatsen,

waar ouders een overzicht krijgen van de voorzieningen in hun buurt op vlak van gezondheid, welzijn, jeugdinitiatieven, cultuur en sport.

- Cultuureducatie wordt een prioriteit. We versterken de samenwerking tussen de scholen, de gemeenschapscentra en de culturele organisaties. We investeren onder meer in de scholenwerking van N22.
- We willen kinderen en jongeren in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel nog meer doen proeven van het aanbod dat het N-netwerk hun te bieden heeft. We onderzoeken hoe Paspartoe elke leerling of cursist toegang kan geven tot vrije tijd.
- We zetten de subsidies aan scholen verder voor de tussenkomst in de schoolkosten van kinderen uit gezinnen die het moeilijk hebben om de schoolrekeningen te betalen. We hebben extra aandacht voor de betaalbaarheid van arbeidsmarktgerichte opleidingen.
- We pakken menstruatiermoede op school aan door menstruatieproducten toegankelijk te maken voor meisjes, door te investeren in goede, hygiënische sanitaire infrastructuur en door jongeren beter te informeren over reproductieve gezondheid.

Iedereen aan boord

Kwaliteitsvol onderwijs helpt jongeren hun talenten te ontdekken. Helaas verlaten te veel jongeren de school zonder diploma, wat hun zelfvertrouwen en toekomstkansen hypothekeert. Elk kind verdient een volwaardige schoolloopbaan. We willen hen daarbij ondersteunen. Net hier is de verbinding tussen onderwijs en welzijn cruciaal.

- Schooluitval, vroegtijdig schoolverlaten en gedragsproblemen vragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid, met gedeelde doelstellingen en een aanpak waarin preventie, begeleiding en zorg naadloos aansluiten bij de noden van het kind en het pedagogisch project van de school.
- We maken werk van een gezamenlijke strategie met duidelijke doelstellingen, een gedeeld inzicht in de situatie en samenwerking gebaseerd op formele afspraken én een grondhouding van vertrouwen in het kind en gedeelde verantwoordelijkheid.
- We bouwen aan een samenhangend toekomstmodel waarin een optimale leerloopbaan en het welbevinden van kinderen en jongeren centraal staan, met aandacht voor begeleiding, dagbesteding en snelle, passende ondersteuning.
- De betrokkenheid van ouders is erg belangrijk voor de schoolloopbaan en het levenstraject van een kind, zowel thuis als op school. We stimuleren en ondersteunen ouders en scholen om hier nog meer op in te zetten. We zetten de vormingen voor

leerkrachten en directies verder en zetten het online platform 'Communiceren met ouders' nog meer in de verf.

Hefbomen voor opleiding en het pad naar werk

Een job is een belangrijke hefboom om je deel te voelen van de samenleving. Niet iedere schoolloopbaan leidt naar een vlotte toegang tot de arbeidsmarkt. Om de kansen van elke Brusselaar gaaf te houden, zetten we in op talentontwikkeling, een goede begeleiding bij de keuze voor studies of werk, en meer omkadering voor de opleiding naar werk.

- We hebben meer aandacht voor studiekeuzebegeleiding zodat elk kind een keuze maakt op basis van talenten en ambities. We blijven tegelijk werken aan de positieve beeldvorming over arbeidsmarktgerichte opleidingen en studierichtingen en hebben bij de communicatie naar ouders en jongeren aandacht voor hoe zij naar deze richtingen kijken.
- We blijven werkervaringstrajecten ondersteunen die de professionele en sociale vaardigheden van werkzoekenden verbeteren, voor een duurzame integratie op de arbeidsmarkt. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het leer-werktraject voor kinderbegeleiders, dat we samen met de Vlaamse Overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben opgestart.
- We creëren kansen voor werkervaring, door meer initiatieven in de sociale economie te stimuleren in het N-netwerk.

Investeren in kwaliteitsvolle schoolinfrastructuur

Aanvullend op de investeringen in schoolgebouwen om de capaciteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te doen groeien, voorzien we ook gerichte investeringen waarmee we de kwaliteit van de gebouwen versterken en het beheer verbeteren. Met deze investeringen zorgen we voor een betere leeromgeving en een aantrekkelijke werkplek voor het schoolteam. We delen ruimtes en dragen bij tot de klimaatdoelen 2050 van de EU.

- We zetten projectmatige investeringen verder en doen dat telkens op basis van de noden van de scholen. We hebben daarbij aandacht voor toegankelijkheid, veiligheid, duurzaamheid.
- We stimuleren het delen van schoolgebouwen, sportzalen en buitenruimtes met de buurt en verenigingen en organisaties, ook in functie van ouderbetrokkenheid.
- We zetten in op multifunctioneel gebruik en streven bij nieuwe investeringen naar de ontwikkeling van multifunctionele sites waar een divers aanbod samenkomt.

- We verbeteren de uitrusting en het beheer van de schoolsites. We investeren specifiek ook in de uitrusting van ateliers en labo's voor opleidingen die gericht zijn op de arbeidsmarkt, zoals bij STEAM, TSO, BSO, DKO.
- We sensibiliseren scholen ook in hun afvalbeheer en helpen hen de afvalberg te verminderen.

3. Het Nederlands als troef in een meertalig Brussel

In de bonte rijkdom van talen en culturen biedt het Nederlands houvast in de hoofdstad. Steeds meer mensen kiezen bewust voor het Nederlands als taal om te groeien, om te leren, om vaste grond te vinden. Onze gedeelde taal is een omgeving waar je kan praten, werken, bouwen aan de stad. Een taal waarin de overheid communiceert, helder en begrijpelijk, een taal die bijna een kwart van onze ketjes spreekt op school, een taal waarmee je in aanraking komt bij het sporten, lezen of spelen, via cultuur en media.

De VGC omarmt de meertaligheid van de Brusselaars. Het Nederlands is een troef, het N-logo een kwaliteitsmerk. We zijn fier op de openheid, ze is deel van onze kracht. We zorgen ervoor dat de verschillende talen van Brussel opstapjes vormen naar dienstverlening en kansen in het N-netwerk vormen. Het Nederlands verbindt. We zoeken mee naar manieren waarop professionals in ons netwerk doeltreffend met meertaligheid omgaan.

We versterken het Nederlands

Tijdens een wandeling in Brussel hoor je tientallen talen. We zijn fier op die taaldiversiteit en omarmen ze. Het Nederlands is te midden al die diversiteit een taal die veel Brusselaars verbindt. Dankzij samenwerking en ondersteuning zorgen we voor een netwerk aan voorzieningen waar Brusselaars in het Nederlands terecht kunnen. We investeren in de kennis van het Nederlands en versterken zo burgers en organisaties.

- We werken samen met de Vlaamse Gemeenschap om concrete acties op te zetten rond het versterken van het Nederlands. Het Huis van het Nederlands Brussel is hierin onze partner. Goed taalonderwijs is essentieel voor het versterken van de kennis van het Nederlands van onze Brusselse kinderen en jongeren en speelt een belangrijke rol in hun schooltraject. Het Onderwijscentrum Brussel blijft in dit kader intensief ondersteuning bieden aan leerkrachten.
- We sporen de lokale besturen in Brussel aan om te werken aan hun taalbeleid en aan toegankelijk taalgebruik in de dienstverlening, want je moet in het Nederlands terechtkunnen in je gemeente. Samen met het Huis van het Nederlands Brussel geven we taalbeleidsondersteuning en organiseren we vormingen aan medewerkers om de kennis van het Nederlands in de diensten van de gemeenten en de OCMW's te verbeteren.

- We gebruiken de hefboomen die de VGC heeft om de kennis van het Nederlands te versterken. Taalpromotie en het creëren van oefen- en gebruikskansen nemen we op als doelstellingen in meerjarenconvenanten met organisaties.
- We ondersteunen organisaties in het N-netwerk om de Nederlandse taalvaardigheid van medewerkers, professionals en vrijwilligers te versterken. We zorgen voor taalbegeleidingstrajecten, taalcoaching en oefenkansen Nederlands op de werkvloer. Op die manier ondersteunen we een kwalitatieve Nederlandstalige werking bij vrijetijdsdiensten, welzijnsvoorzieningen of andere initiatieven in de opleidingssector.
- Door vanuit vertrouwde talen te vertrekken, gaat Nederlands leren vaak vlotter. We moedigen meertaligheid aan en gebruiken daarom ook andere talen in initiatieven rond versterking van het Nederlands.
- We betrekken ouders bij onze initiatieven rond het Nederlands. We maken gebruik van hun motivatie om de taal te leren om de schoolloopbaan en activiteiten van hun kinderen op te volgen en laten hen zo kennismaken met het N-netwerk.

Het Nederlands verbindt

De Vlaamse Gemeenschap richt zich op 30 procent van de Brusselaars, dat is de Brusselnorm. Daarbij horen vanzelfsprekend ook Brusselaars die het Nederlands nog niet helemaal machtig zijn. Iedereen heeft recht op onze kwalitatieve dienstverlening. We nemen taaldrempels weg en zorgen voor oefenkansen waarmee ze hun vaardigheid in het Nederlands kunnen versterken.

- We werken taaldrempels weg en communiceren altijd in duidelijk en toegankelijk Nederlands, zowel in onze eigen communicatie als bij de partners in het N-netwerk. We maken de mogelijkheden aan leer- en oefenkansen Nederlands in het N-netwerk gericht bekend bij anderstaligen.
- Nederlands leren kan je het best in een omgeving waar je de taal ook op een natuurlijke en informele manier kan gebruiken. Daarom stimuleren we in het N-netwerk ontmoetingsplaatsen en mogelijkheden om samen te komen. Zo creëren we authentieke, kwalitatieve oefenkansen in een vertrouwde context.
- We creëren leer-, oefen- en gebruikskansen voor Brusselaars van alle leeftijden. Zo versterken we de initiatieven van de VGC om Brusselse kinderen en jongeren de kans te geven spontaan en spelenderwijs Nederlands te leren. Ook minder jonge Brusselaars bieden we een brede waaier aan manieren om de taal te leren en gebruiken.
- We leggen vanuit het VGC-beleid rond welzijn, gezondheid, gezin, onderwijs, sport, cultuur of jeugd telkens de brug naar andere Nederlandstalige organisaties. Zo blijven

Brusselaars spontaan in aanraking komen met het Nederlands en leren ze het N-netwerk kennen.

Toegankelijke taal gebruiken en promoten

Een taal leren kost tijd. Een gesprek in het Nederlands met een leerkracht, een arts of een hulpverlener vormt voor veel Brusselaars een drempel, waardoor de dienstverlening of zorg in het gedrang komen. We zorgen voor een betere taaltoegankelijkheid van het aanbod voor Brusselaars die Nederlands aan het leren zijn.

- Als overheid nemen we een voorbeeldrol op door altijd te communiceren in toegankelijke taal.
- We bieden het N-netwerk onderbouwde communicatiemodellen en tools aan voor toegankelijke communicatie met anderstalige Brusselaars. We zetten daartoe het aanbod aan vormingen en begeleidingstrajecten verder.
- We blijven investeren in sociaal tolken en intercultureel bemiddelaars, bijvoorbeeld bij oudercontacten of in hulpverlening. Zo krijgen ook anderstalige Brusselaars de hulp en ondersteuning waar ze recht op hebben.

We omarmen meertaligheid

De meeste Brusselse kinderen en jongeren groeien op in taalgemengde gezinnen en omgevingen waar een andere taal dan het Nederlands wordt gesproken. De taaldiversiteit biedt Brusselaars heel wat kansen, die we hen helpen te grijpen. Maar ze creëert ook uitdagingen, en die helpen we aan te gaan.

- Voor de eigen communicatie en het eigen aanbod van de VGC, werken we binnen de taalwetgeving een praktisch kader uit voor het gebruik van het Nederlands in combinatie met andere talen.
- De meertalige context van de school en de klas is een onderwerp dat scholen en leerkrachten sterk bezighoudt. Het managen van de talige diversiteit is één van de taken waar scholen en leerkrachten doelgericht moeten mee omgaan, zodat alle leerlingen maximale leer- en ontwikkelingskansen krijgen. We ontwikkelen methodieken om ook de kennis van het Frans en Engels bij onze Brusselse kinderen en jongeren te versterken.
- We onderzoeken initiatieven die (kandidaat-)leerkrachten, welzijns- en gezondheidsprofessionals en maatschappelijk werkers taalvaardiger maken in het Frans.

- Steeds meer kinderen groeien op in een meertalig gezin. Om ouders te ondersteunen in hun meertalig opvoedingstraject, informeren en begeleiden we hen daarbij. En dat al van voor de geboorte. We ondersteunen hen bij vragen rond taalkeuzes in kinderopvang, onderwijs en vrijetijdsactiviteiten.

4. Ontmoeting en cultuur

Cultuur geeft betekenis aan onze stad en brengt mensen samen. Van traditie tot experiment, het zijn gesprekken die nooit stilvallen.

De Nederlandstalige bibliotheken, gemeenschapscentra, cultuurhuizen, repetitieruimtes: het zijn gezonde plekken. Er mag zo veel en er moet zo weinig. Iedereen is er welkom, niets is ondenkbaar, en dat maakt alles mogelijk. Ontmoetingen en stilte wisselen elkaar af. En kunst laat zich niet opsluiten, het sijpelt door naar onze straten en pleinen. Kunst en cultuur zetten aan tot nadenken, ze leren ons nieuwe perspectieven, ze voeden onze gesprekken.

We koesteren onze hoofdstad in haar diversiteit, meertaligheid en de verbeelding en verbazing die dat oplevert. De Nederlandstalige culturele instellingen zijn een toegangspoort tot de wereld. Kunst en cultuur verbinden al die kleine, kleurrijke stukjes Brussel, tot één mozaïek.

Cultuur voor alle Brusselaars

Kunst en cultuur creëren verwondering, ontmoeting en gesprekken. Ze troosten, bieden nieuwe perspectieven en inspireren. Het zijn bouwstenen van onze stad. De Vlaamse gemeenschap investeert in de culturele instellingen van onze hoofdstad en doet zo mee de Brusselse kunstensector boomen. Voor al die creativiteit is er nood aan ruimte en ondersteuning. De VGC ondersteunt die behoefte en zet in op toegankelijke en betaalbare cultuurbeleving voor alle Brusselaars.

- De culturele initiatieven die we opzetten en ondersteunen zijn toegankelijk, betaalbaar en nemen iedereen mee. We hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor personen in kwetsbare situaties. We versterken de rol van cultuur in andere beleidsdomeinen zoals zorg, opvang en onderwijs.
- We zetten de livestreamprogramma's voor woonzorgcentra en minder mobiele personen verder in samenwerking met Cultuurconnect. De VGC ondersteunt het onderzoek naar verbindend gebruik van digitale instrumenten om eenzaamheid tegen te gaan.
- We evalueren en verbeteren het gebruik van Paspartoe en maken de impact meetbaar.
- De cultuurbeleidscoördinatoren trekken en stroomlijnen samen met de bibliotheken en de gemeenschapscentra het cultuurbeleid in hun gemeente. We versterken de samenwerking tussen het lokaal cultuurbeleid en andere belangrijke lokale spelers: bredeschoolcoördinatoren en lokale dienstencentra.

- We nemen initiatief voor een goede afstemming en meer verbinding tussen het lokale en het bovenlokale cultuurbeleid. We versterken de samenwerking tussen het lokaal cultuurbeleid en andere belangrijke lokale spelers.
- We laten Brusselaars genieten van het waardevolle Brusselse erfgoed door het toegankelijk te maken voor iedereen. We plaatsen daarbij ook personen in het voetlicht die doorheen de geschiedenis onderbelicht zijn of helemaal onzichtbaar zijn gemaakt. We denken daarbij in de eerste plaats aan vrouwen en mensen met migratieachtergrond.
- We streven naar meer lokale erfgoedbanken en zetten de werking van Erfgoedbank Brussel verder. We valideren de maatschappelijke rol en de betekenis van erfgoed door te werken rond co-creatie, educatie en participatie van de Brusselaars.
- Het vrijwillig engagement in lokaal sociaal-cultureel werk verdient zichtbaarheid en waardering. We zorgen voor meer ruimte voor verenigingen in gemeenschapscentra, scholen, bibliotheken, lokale dienstencentra en andere partners.

Gemeenschapscentra als spil van het lokaal weefsel

De gemeenschapscentra zijn open huizen van ontmoeting in het Nederlandstalig gemeenschapsleven in Brussel. Als laagdrempelige draaischijven vervullen ze een belangrijke rol in het Brussel weefsel. Ze bieden een voedingsbodemp voor talentontwikkeling en co-creatie en durven ook deel te nemen aan het maatschappelijk debat. We grijpen een vernieuwde missie en een verduidelijkend kader aan om de werking van de gemeenschapscentra verder vorm te geven.

- Gemeenschapscentra zijn ankerplekken die ruimte bieden om elkaar te ontmoeten, te informeren, om te groeien door samen te creëren, breed te leren, te spelen, te maken en te bewegen. Brusselaars komen er met het Nederlands en met het N-netwerk in contact. Nederlandstalige organisaties, socio-culturele verenigingen, burgers en diverse (doel)groepen komen er samen.
- Elk gemeenschapscentrum krijgt een duidelijk inhoudelijk profiel en eigenheid naast een gezamenlijke missie in deze stad. Die gezamenlijke missie formuleren we samen in een uniek open model van samenwerking met de N22, hun raden van bestuur, gebruikers en niet-gebruikers en vindt zijn neerslag in een nieuwe verordening. De vzw's geven gemeenschapsvorming, cultuur en educatie zelf concreet vorm binnen de lokale context.

- De gemeenschapscentra spelen in op lokale noden en opportuniteiten vanuit socio-culturele methodieken. We versterken de innovatiekracht van de centra om hun aanbod te vernieuwen en de thema's die ze aansnijden en de doelgroepen die ze aanspreken te verruimen. Elke (Nederlandstalige) Brusselaar moet zich aangesproken kunnen voelen, daarom is een brede programmatie cruciaal.
- De gemeenschapscentra hebben een zichtbaar en verwelkomend fysiek onthaal. Ze helpen mensen hun weg te vinden in de buurt en worden daarbij gesteund door het informatiecentrum van Muntpunt. We gebruiken de balies ook voor permanenties om bijvoorbeeld kinderen aan te melden voor scholen of kinderopvang.

Leren met en over cultuur

Cultuur begint op het moment dat we elkaar verhalen vertellen. Door cultuureducatie leren we van elkaar, verruimen we onze blik, scherpen we onze sociale vaardigheden aan en prikkelen we onze creativiteit. Het is een hefboom voor cultuurparticipatie en legt de brug tussen cultuur en onderwijs, want de school is de plek bij uitstek waar iedereen gelijkwaardig is en samen in contact kan komen met kunst en cultuur.

- We brengen alle kinderen en jongeren in contact met cultuur. We geven hen spiegels: zaken die ze herkennen en in hun leefomgeving passen. Maar we bieden ze ook ramen naar nieuwe referentiekaders en andere perspectieven. We geven hen diverse mogelijkheden om cultuur ten volle te beleven en doen dit via o.a. voorstellingen, workshops, concerten, prikkelende activiteiten, educatieve uitstappen. De scholenprogrammatie van de gemeenschapscentra speelt hierin een belangrijke rol en heeft de ambitie om alle kinderen en jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel minstens éénmaal per jaar via deze werking volop te laten genieten van cultuur.
- We geven cultuur ook expliciet een kans op school door cultuureducatie in de klas te brengen. Kunstenaars en kunstcollectieven gaan in samenwerking met de scholen aan de slag op school en laten kinderen en jongeren hun artistieke talenten ontdekken en zich creatief uitleven.
- Cultuureducatief aanbod ontwikkelen voor Brusselse kinderen en jongeren vergt maatwerk. Daarom ondersteunen we de organisaties die hierrond expertise hebben ontwikkeld. We zetten een structurele dialoog op tussen cultuur en onderwijs rond cultuureducatie. We organiseren kennisopbouw en wisselen innovatieve succesvolle praktijken rond cultuureducatie uit.

- We versterken de capaciteit en de kwaliteit van het cultuureducatieve aanbod, en focussen daarbij in het bijzonder op kinderen en jongeren in de meest kwetsbare wijken.
- We beginnen met cultuureducatie bij de allerkleinsten door samenwerkingen met Huizen van het Kind, kinderopvang, bibliotheken, gemeenschapscentra en culturele partners.

Ruimte voor kunstenaars en muzikanten

Brussel vibreert en schittert door de diversiteit aan creatief en muzikaal talent. De VGC speelt in op de nood aan betaalbare en toegankelijke ruimten om te creëren, te repeteren, op te treden of te exposeren. We ondersteunen experiment en geven kansen aan jonge artiesten. We laten Brusselaars mee dansen, clubben en genieten van concerten in een stad vol muziek.

- De VGC versterkt de dynamiek en de aantrekkingskracht van Brussel als kunstestad verder via experiment, innovatie en netwerking.
- We geven Brusselse kunstenaars de ruimte die ze nodig hebben door het Plan Atelier-concept te verdiepen: we creëren, ontsluiten en delen toegankelijke ruimtes voor kunst, muziek en creativiteit, en zoeken daarbij samenwerkingen met andere overheden.
- We begeleiden jonge kunstenaars in hun creatieve trajecten.
- We ondersteunen de ontwikkeling van Brussel als muziekstad. We begeleiden muzikanten en DJ's in het zoeken naar toegankelijke en betaalbare ruimten om muziek te maken, te repeteren en op te treden.
- We brengen partners met een bestaand aanbod voor concerten en DJ-sessies samen en zorgen voor afstemming en verbreding, doorstroom van talent en speelkansen.
- We laten Brussel groeien tot een geheel van kleurrijke buurten door kunst en verhalen over Brusselaars in het stadsbeeld te integreren en door openbare ruimte een creatieve functie te geven. De gemeenschapscentra zetten nieuwe kunstprojecten in co-creatie met de buurt op waarbij ze de buurtbewoner mede-eigenaar maken van de uitwerking.

Iedereen aan het lezen

Door te lezen kom je in aanraking met nieuwe ideeën. Lezen prikkelt, inspireert, stimuleert. Lezen nodigt kinderen, jongeren en volwassenen uit om de rijkdom van de Nederlandse taal te ontdekken. Lezen doet nadenken, helpt de samenleving vanuit verschillende standpunten begrijpen en is daarom belangrijk om dat samenleven te bevorderen. We werken aan een algemene leescultuur in Brussel. Door voorlezen al meteen bij baby's en peuters te stimuleren en leesplezier op school te bevorderen, doen we Brusselaars al van jongs af aan proeven van de

magie van een boek. Bibliotheken spelen daarin een unieke rol. We werken samen aan een VGC-breed leesbeleid.

- We formuleren een gedeelde visie rond lezen en werken een leesbeleid voor kinderen en volwassenen uit waaraan overheden, boekhandels, bibliotheken, literaire en sociaal-culturele organisaties en onderwijs- en gezinsinstellingen via concrete acties meewerken.
- Met 'Lezen is een superkracht' bouwen we als VGC, in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap, het bibliotheeknetwerk, het onderwijsveld, de kinderopvang en de gezinsondersteuning een krachtig leesplan uit voor jonge Brusselaars. Via alle betrokken partners creëren we meer, betere en toegankelijke leesgelegenheden van het kinderdagverblijf tot in de secundaire school. Door de duurzame samenwerking tussen de verschillende actoren en de herkenbare, gezamenlijke communicatie ontstaat één Brusselse leesbeweging die professionals ondersteunt én gezinnen versterkt om met lezen aan de slag te gaan.
- We ondersteunen de initiatieven van Boekstart verder die ouders aanzetten om met hun kind al op jonge leeftijd te verdwalen in de wereld van beelden en verhalen. We versterken de samenwerking van kinderdagverblijven, gezinsvoorzieningen en bibliotheken, om in te zetten op voorlezen in groep.
- We werken aan een schoolbreed leesbeleid als onderdeel van het taalbeleid in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. We maken van leesbevordering op school een prioriteit en versterken de aandacht voor leesmotivatie en begrijpend lezen. We halen auteurs en dichters in de klas en wekken op die manier nieuwsgierigheid en leeshonger op.
- Om kinderen binnen en buiten de school te stimuleren om te lezen is samenwerking tussen school en bibliotheek van groot belang. We stimuleren de scholen om op regelmatige tijdstippen naar de bibliotheek te gaan en vragen aan bibliotheken om langs te komen op school. Deze structurele samenwerking moet bijdragen tot de taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen en jongeren. Om deze inspanning zichtbaar te maken op school, installeren we in overleg met schoolteams en leerlingen, aangename leesplekken op school, zorgen we voor een actueel en divers leesaanbod en werken we samen met ouderverenigingen en bibliotheken.
- De Brusselse bibliotheken vormen samen één grote Brusselse boekenkast. We onderzoeken de mogelijkheid van een duurzaam transportsysteem, waardoor Brusselaars toegang krijgen tot de collecties van alle Brusselse bibliotheken. We

onderzoeken een samenwerking met de luisterpuntbibliotheek voor een inclusiever leesbeleid.

- We versterken ook de samenwerking tussen de bibliotheek van Muntpunt en de 19 gemeentelijke bibliotheken. We bouwen de anderstalige collecties in de Nederlandstalige bibliotheken verder uit en stimuleren meer samenwerking tussen Nederlandstalige en Franstalige bibliotheken.

Samenleven in een superdiverse stad

Brussel is een stad waar de meerderheid van de stadsbewoners een minderheid is. Het is een labo voor superdiversiteit waarin heel veel ervaring is opgebouwd, maar waar zich ook nog altijd uitdagingen stellen voor overheden, organisaties en burgers. Het is een dynamische stad waarin meervoudige identiteiten en diversiteit deel uitmaken van het dagelijkse leven. Maar het is ook een stad waarin de onderlinge relaties en interacties complexer worden en de bestaande initiatieven soms te beperkte antwoorden bieden op maatschappelijke ongelijkheid en nieuwe noden.

We bouwen aan een stad waar iedereen zich thuis voelt, waar de publieke ruimte zuurstof biedt voor samenleven en ontmoetingen. We brengen kunst en kleur in het straatbeeld, maken groene oases en stellen ruimtes open voor initiatieven die Brusselaars met elkaar verbinden. De VGC heeft een decretale regierol rond integratie. We zorgen voor een vertaling van het Vlaamse beleid rond integratie en inburgering naar de Brusselse context. We beschouwen het dan ook als een permanente opdracht om samenleven in diversiteit en gemeenschapsvorming te bevorderen, over de beleidsdomeinen heen. Er worden tegelijk vanuit de Brusselse praktijk ook aanvullende en experimentele initiatieven genomen. Samen met de organisaties in het N-netwerk en de andere overheden bestrijden we racisme, discriminatie en grensoverschrijdend gedrag.

- We maken werk van een heldere en gecoördineerde aanpak rond het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag, racisme en discriminatie door op maat en duurzaam de omstaanderstrainingen te verankeren.
- We vragen aan de Vlaamse Overheid voor een verankering van de middelen van het lokaal integratiebeleid, dit biedt kansen om een duurzaam integratiebeleid uit te bouwen en tegelijk te innoveren.
- We ondersteunen initiatieven rond positieve identiteitsontwikkeling, actief burgerschap en maatschappelijke dialoog. We gaan polarisatie tegen door de expertise uit de projectoproep verbinding te verankeren. We ondersteunen scholen, sport- en

jeugdpartners in het aanpakken van grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, racisme, radicalisering en polarisering. We steunen initiatieven die het schoolbeleid daarrond mee vormgeven en betrekken jongeren en gezinnen hierbij.

Nieuwkomers begeleiden bij hun inburgering

De VGC heeft een scharnierrol in de integratie van nieuwkomers in onze hoofdstad. We nemen die rol op door de toegankelijkheid van Nederlandstalige diensten te verzekeren, door hen toe te leiden naar Nederlandstalige inburgeringstrajecten en door hen netwerk- en participatiekansen te bieden.

- We werken aan een duidelijke positionering van de VGC binnen het Brussels inburgeringslandschap. We leggen daarbij de nadruk op de brugfunctie die de VGC heeft: we begeleiden nieuwkomers naar het N-netwerk.
- Vlaanderen is bevoegd voor de Nederlandstalige inburgeringstrajecten in Brussel, de VGC voor het aanvullende vrijwillige participatie- en netwerktraject. Samen met het N-netwerk zorgen we voor een warm onthaal voor nieuwkomers. We maken heldere en duidelijke afspraken met Bon om meer nieuwkomers toe te leiden tot inburgeringstrajecten en het N-netwerk en faciliteren de samenwerking tussen Bon en de lokale besturen.
- We ondersteunen het N-netwerk om drempels te identificeren die de participatie van nieuwkomers verhinderen en die weg te werken.
- We stimuleren in samenwerking met Bon en de lokale besturen de organisatie van verwelkomingsmomenten.
- We verbreden het buddy-project CoNnect Brussel, waarmee we nieuwkomers warm onthalen in het N-netwerk en bruggen bouwen tussen gemeenschappen.

5. Zorgzame gezonde stad

Zorgen voor elkaar is essentieel. Iedereen heeft op een bepaald moment in het leven nood aan zorg. Als baby of kind, mentaal of fysiek, bij ziekte of pech, in ouderdom of eenzaamheid, bij een acute vraag of net wanneer je 't zelf nog niet verwacht. Goeie, bereikbare zorg is voor de VGC het fundament van een gezonde samenleving.

Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Geestelijke gezondheid, fysiek welzijn en een hecht sociaal weefsel zijn alle drie van levensbelang. En ze beïnvloeden elkaar.

Om kwaliteitsvolle zorg te verlenen, hangen ook hulpverleners en welzijnswerkers van elkaar af. Professionals versterken elkaar en zijn een aanvulling op het werk van ouders, burens, kinderen of mantelzorgers. De ene ziet of kan wat de ander mist, terwijl deze net de thuistaal van een zorgvrager spreekt, kent de ander de weg naar de perfecte opvang.

De VGC is daarbij scharnier en schakel: we doen samenwerkingen bewegen en verbinden verschillende overheden, sectoren, gemeenschappen. Het N-netwerk zoekt mensen op, en neemt net zo goed de afstand die nodig is om elke situatie in z'n geheel te zien.

Een welzijns- en gezondheidsbeleid op maat van de Brusselaars

De institutionele context van Brussel is complex en gaat vaak voorbij aan de welzijns- en zorgnoden van de Brusselaars. De VGC neemt hierin een scharnierfunctie op tussen burgers, werkveld en de verschillende overheden in onze stad. We reiken de hand naar andere overheden om de coherentie van het beleid af te toetsen. Op die manier zorgen we voor betere zorg op maat van de Brusselaars.

- De Vlaamse Gemeenschapscommissie voert een flankerend welzijns- en gezondheidsbeleid ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap en werkt zo aan laagdrempelige zorg en rechtstreeks toegankelijke hulp voor de Brusselaars. We versterken Vlaamse initiatieven in Brussel en we zetten daarnaast welzijns- en zorginitiatieven op maat van Brussel op. We leggen hierbij de verbinding met het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
- We vragen aan de Vlaamse Gemeenschap om de Nederlandstalige welzijns- en zorgdienstverlening te versterken en uit te breiden, rekening houdend met de noden van de Brusselaars en afgestemd op het beleid van de andere overheden in Brussel. We

volgen het initiatief van de Vlaamse Gemeenschap op om knelpunten rond zorg en ondersteuning voor Nederlandstaligen in Brussel in kaart te brengen en oplossingen uit te werken, in nauw overleg met andere overheden die bevoegdheden rond gezondheid en welzijn opnemen in Brussel.

- Het eerstelijnslandschap in de Brusselse zorg werd de voorbije jaren hertekend. We onderzoeken op welke wijze we de principes van lokale welzijnscoördinatie kunnen vormgeven en geleidelijk kunnen implementeren in Brussel.
- Het aanbod aan hulpverlening en zorgverlening is groot, maar vaak ook te versnipperd. Hulpverleners en burgers vinden niet altijd hun weg in dit complexe welzijnslandschap. We werken aan het aanbod beter in kaart te brengen, toegankelijker te maken en handvatten aan te reiken voor een efficiënte doorverwijzing. We monitoren de impact van ons beleid en sturen bij waar nodig.
- De welzijns- en gezondheidssector zoekt onophoudelijk oplossingen om nieuwe werkrachten aan te trekken én ervoor te zorgen dat de aanwezige werkrachten de noodzakelijke voldoening en waardering krijgen. De VGC biedt ondersteuning rond tewerkstelling en steunt initiatieven om te professionaliseren en te werken aan de duurzaamheid, werkbaarheid en aantrekkelijkheid van jobs.
- We werken samen met Vivalis en Iriscare aan een betere Nederlandstalige hulpverlening in huisartsen-wachtposten, op spoeddiensten en in woonzorgvoorzieningen.
- Gezond in Brussel versterkt de werking van de VGC rond gezondheids promotie en preventie. We werken samen met de GGC en de Vlaamse Gemeenschap voor opdrachten zoals vaccinatie, infectieziekten, kankerscreening en aansluiting bij de Brusselse eerstelijnszone.

Buurtgerichte en toegankelijke dienstverlening

Elke Brusselaar moet beroep kunnen doen op het zorgaanbod van het N-netwerk. We versterken buurtinfrastructuren en ankerplekken die gezondheidszorg en welzijn toegankelijk maken voor iedereen. Wie leeft in armoede, ervaart moeilijkheden op verschillende vlakken: op vlak van inkomen, gezondheid, op school, in de vrije tijd, bij het vinden van een woning, werk, gepaste hulp of ondersteuning. We voeren de strijd tegen sociale onderbescherming op, brengen uitsluitingsmechanismen in het hulp- en ondersteuningsaanbod in kaart en werken ze weg.

- We investeren verder in buurtinfrastructuren voor zorg, gezinsondersteuning, jeugdwelzijnswerk, lokale dienstencentra en armoedeverenigingen als belangrijke lokale ankerpunten voor het welzijns- en gezondheidsbeleid van de VGC.
- Via het lokaal sociaal beleid streven we samen met sleutelpartners naar toegang tot kwalitatieve sociale hulp- en dienstverlening voor iedereen. We investeren daarbij in een goede samenwerking met de OCMW's. Samen met welzijnspartners zorgen we ervoor dat mensen hun sociale grondrechten realiseren door ze te informeren en te helpen bij het aanvragen van de steun en begeleiding die hen toekomt.
- We gaan na welke rechten we nog beter kunnen garanderen via automatische rechtentoekenning, pleiten voor een werkbare Vlaamse sociale bescherming in Brussel en vragen aan de bevoegde overheden om dit mogelijk te maken.
- We werken een kader uit om impulsen te geven aan nieuwe Nederlandstalige wijkgezondheidscentra in Brussel. De focus ligt daarbij op de buurten waar te weinig huisartsen zijn en waar de nood aan laagdrempelige zorg het hoogst is. We informeren, ondersteunen en verbinden via het Huis voor Gezondheid Nederlandstalige huisartsen en andere zorgberoepen.
- Door een structurele dialoog met mensen die ervaring hebben met een leven in armoede maken we het VGC-beleid toegankelijk voor alle Brusselaars. Samen met organisaties uit de armoedesector herwerken we de armoedetoets van de VGC. We continueren de ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen voor hun participatieve basiswerking.
- De strijd tegen sociaal isolement is een van de grote uitdagingen voor het welzijn van Brusselaars. Daarom blijven we warme en laagdrempelige ontmoetingsplekken bevorderen waar iedereen zich welkom voelt, met bijzondere aandacht voor alleenstaanden en ouderen.
- Heel wat Brusselse kinderen en jongeren kampen met ontwikkelings- en leerstoornissen of moeten erg lang wachten op diagnose en behandeling. We versterken de ondersteuning van de centra die op dat vlak actief zijn. CAR De Poolster bouwt zijn gedifferentieerde aanbod verder uit en stemt het af op de specifieke behoeften van de Brusselse bevolking en haar ruime omgeving.
- Een cultuursensitieve benadering van welzijn en zorg is essentieel om toegankelijke zorg voor alle Brusselaars waar te maken. Samen met partners brengen we goede praktijken vanuit welzijn, zorg en ondersteuning van personen met een handicap samen en werken

we een kwaliteitskader uit. Vanuit dat kader organiseren en faciliteren we vorming, sensibilisering en kennisdeling.

- Een kwart tot de helft van de Brusselaars maakt op een bepaald moment van hun leven psychologisch, seksueel of fysiek familiaal geweld mee. Geweldervaringen hebben een enorme impact op de gezondheid en de persoonlijke en sociale ontwikkeling, van slachtoffers en hun kinderen. Om geweld te voorkomen en tegen te gaan, is efficiënte samenwerking cruciaal. We ondersteunen initiatieven rond preventie, begeleiding ketensamenwerking en expertisedeling over familiaal en seksueel geweld.

Een brug slaan tussen welzijn en onderwijs

Heel wat kinderen en jongeren krijgen te maken met onveilige of preciaire thuissituaties, mentale zorgen, psychiatrische problemen of omgevingen die niet aangepast zijn aan hun handicap of zorgnoden. Een betere, structureel verankerde wisselwerking tussen welzijn en onderwijs is nodig voor een geïntegreerde aanpak op de brug tussen welzijn en onderwijs. Door op die manier het welzijn en de leerkansen van jongeren te verbeteren, zien ook de scholen de randvoorwaarden vervuld om hun kernopdracht beter uit te voeren.

- We werken in overleg met de relevante partners een nieuw en Brusselbreed model van aanpak uit om hulpvragen van kinderen, jongeren en ouders zo adequaat mogelijk te beantwoorden. We zorgen voor een gerichte en snelle doorverwijzing zodat ouders sneller de weg vinden naar de juiste ondersteuning of hulpverlening. We werken daarbij samen met de scholen om in te spelen op de noden van kinderen, jongeren en hun opvoeders. We verankeren die dienstverlening stevig binnen de scholen en verbinden zo school, gezin en gemeenschap.
- Het CAW heeft de opdracht om de hulpverlening maximaal toegankelijk te maken voor mensen die moeilijk aansluiting vinden. In dat kader is het belangrijk dat het potentieel van de scholen als inrijpoort ten volle wordt benut. We maken in dat kader werk van de verbreding van de kennis, de bekendmaking van het aanbod en versterken waar mogelijk en nuttig de outreachende werking en de ondersteuning van het CAW om problemen snel te kunnen detecteren, aan te pakken en op te lossen.
- We spelen in op de nood aan waardevolle schoolvervangende en schoolaanvullende dagbesteding voor kinderen en jongeren met een zorgnood. Daarom versterken we initiatieven om aanbod te creëren voor kinderen en jongeren met een zorgnood, georganiseerd binnen MFC's of door andere partners.

- We onderzoeken hoe we bijkomende kinderpsychiatrische hulpverlening kunnen realiseren. Dat doen we zowel binnen MFC Kasterlinden als via vindplaatsgericht werken op basis van de ervaringen met bestaande projecten en organisaties.

Samen het mentaal welzijn verbeteren

Terwijl de hulpvragen rond mentale gezondheid de voorbije jaren toenamen, botste de gezondheidszorg op haar limieten en werden de wachtlijsten alsmaar langer. Om het mentaal welzijn te verbeteren, moeten we tijdig en zorgzaam opborrelende zorgen aanpakken.

Structurele problemen zoals thuisloosheid of financiële stress liggen vaak aan de grondslag van een slechte mentale gezondheid en verslavingsproblematieken. Het mentaal welzijn verbeteren is dan ook bij uitstek een aandachtspunt in alle levensdomeine Preventie is daarbij meer dan ooit de sleutel tot een gezonder Brussel.

- Door hulpverleners zoals eerstelijnspsychologen in de omgeving van jongeren te laten werken, wordt het mogelijk om sneller in te spelen op de mentale zorgen van die jongeren. Zo neem je ook de druk weg bij de meer intensieve vormen van hulpverlening. Daarom stimuleren we het organiseren van permanenties op ‘vindplaatsen’ zoals scholen, jeugdwerkingen, wijkgezondheidscentra of buurtinitiatieven en stemmen we ze beter op elkaar af. We bevorderen het inzetten van hulpverleners die trajecten langdurig opvolgen om vertrouwen en continuïteit te kunnen bieden.
- We evalueren de projecten rond peer support en ervaringsdeskundigheid rond psychische kwetsbaarheid en verduurzamen de initiatieven met positieve en gedragen impact.
- We dringen bij de Vlaamse Gemeenschap aan op de noodzaak om in Brussel Nederlandstalige drughulpverlening te organiseren, waar jongeren en volwassenen terecht kunnen voor gespecialiseerde hulp en begeleiding voor een drugproblematiek. Zo kunnen diensten uit het welzijnswerk, eerstelijnsdiensten, jeugdhulpverleners, CLB's en andere organisaties van het N-netwerk hiernaar doorverwijzen.

- We maken van drugpreventie een prioriteit in het VGC-gezondheidsbeleid, verhogen de expertise rond druggebruik binnen de eerstelijnsdiensten en stemmen deze acties af met het gezondheidsbeleid van de GGC.
- Een sportclub, een cultuurhuis of een jeugdclub zijn vaak warme, veilige plekken waar kinderen en jongeren zich thuisvoelen. Met het N-netwerk kunnen we het verschil maken door wanneer nodig gepaste hulp aan te bieden en door te verwijzen.

Opgroeien in een veilige en kansrijke omgeving

Elk kind heeft het recht om op te groeien in een veilige en kansrijke omgeving. De voorbije jaren namen in de jeugdhulp de hulpvragen toe en groeide het tekort aan personeel, met plaatsgebrek en wachtlijsten tot gevolg. De VGC nam een coördinerende rol op om deze problemen aan te pakken en wil die rol nog versterken. We geven ademruimte door in te zetten op extra capaciteit en werkkraft. We stellen alles in het werk om sluimerende zorgen en verontrustende situaties vroeg te herkennen en aan te pakken, als het kan in de vertrouwde omgeving. We kijken daarvoor over muurtjes heen en zoeken naar innoverende oplossingen.

- We werken samen met de jeugdhulpsector en in overleg met alle betrokken overheden acties uit om op basis van een analyse van de situatie en de noden oplossingen te bieden rond zowel crisishulp, preventie als werkbaar werk. We nemen daarin ook initiatieven gericht op de langere termijn. We verankeren samen met de Vlaamse Gemeenschap de aanbevelingen die voortkomen uit de Brusselse acties binnen het Vlaams Crisis- en investeringsplan voor de Jeugdhulp.
- We vragen aan de Vlaamse Overheid om capaciteitsuitbreiding in de jeugdhulp en faciliteren nieuw hulpverleningsaanbod en uitbreidingen waar nodig.
- Kinderen en jongeren in de jeugdhulp ervaren door hun situatie vaak heel wat drempels op school en om deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten. We werken aan een betere samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs en vrijetijdsinitiatieven. We organiseren begeleiding op maat en vorming van onderwijsteams.

- Samenwerking tussen Onderwijs en Jeugdhulp is een belangrijke voorwaarde om tot een veilige leeromgeving te komen. Daarom zet de VGC zich in om met de netten en de koepels van de scholen en de CLB's een sterk partnerschap te ontwikkelen waarbij ouders en jongeren zoveel mogelijk worden betrokken. Duidelijke afspraken en blijvende aandacht voor reflectie en evaluatie zijn belangrijke voorwaarden.
- De voorbije jaren zijn waardevolle alternatieven voor residentiële opvang ontwikkeld via pleegzorg en kleinschalige gezinshuizen. We ondersteunen maximaal de uitbreiding van deze manieren om jongeren in een vertrouwde omgeving of in een nieuwe huiselijke omgeving op te vangen, en bepleiten deze initiatieven bij andere overheden.
- We stimuleren innoverende manieren om aan vroegdiagnostiek en begeleiding naar hulp te doen binnen de vertrouwde leefomgeving of op plaatsen met een centrale functie zoals Huizen van het Kind. Zo spelen we in op de lange wachtlijsten en nodeloze complexiteit die ervoor zorgt dat problemen escaleren en gepaste begeleiding uitblijft.

Gezond ouder worden in je buurt

Het aantal 65-plussers zal de komende jaren sterk toenemen. Deze groep kranige Brusselaars wordt steeds meer cultureel divers, en ervaart gemiddeld gezien meer armoede. We willen de autonomie van ouderen zo lang mogelijk ondersteunen en de sociale netwerken rond hen versterken. In de diverse samenleving die Brussel is, moet toegankelijke en cultuursensitieve ouderenzorg vanzelfsprekend worden. Daarbij vertrekken we niet enkel vanuit de behoeften van ouderen, maar ook vanuit hun kracht en engagement.

- De lokale dienstencentra zorgen ervoor dat Brusselse ouderen en Brusselaars met een zorgbehoefte langer én kwaliteitsvol zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Het zijn ontmoetingsplaatsen die het sociale netwerk van mensen versterken en werken als een buffer tegen sociaal isolement en zorgen voor een dienstverlening op maat van de noden in de buurt.
- We versterken de buurtgerichte en cultuursensitieve werking van de lokale dienstencentra en maken het aanbod beter bekend bij de doelgroep. Samen met de partners bereiken zij de ouderen in de buurt.
- We versterken de draagkracht en bestuurskracht van de lokale dienstencentra door coaching voor beginnende centrumleiders en door samenwerking te stimuleren op vlak van de inhoudelijke werking en het zakelijk beheer.
- We zetten verder in op de ontwikkeling van zorgzame buurten. We waarderen en versterken de rol van vrijwilligers als sociaal geëngageerde experts van hun buurt.

- Het Nederlandstalig seniorenleven in Brussel draait dankzij de ouderen en hun vrijwilligerswerk. Ouderen willen graag zelf voorzieningen en activiteiten in hun buurt initiëren, organiseren en beheren. Lokale dienstencentra, gemeenschapscentra en buurtzorgnetwerken spelen een belangrijke rol in het sociaal netwerk van ouderen en verbinden formele en informele hulp met elkaar.
- We koppelen ervaring aan opleiding en ontwikkeling van jong talent en zetten de jarenlange ervaring van onze actieve ouderen ook in voor vormen van mentorschap waarbij ouderen jongeren begeleiden.

Een inclusief beleid voor personen met een handicap

Onderzoek toont aan dat er voor personen met een handicap veel minder rechtstreeks toegankelijke hulp is in Brussel ten opzichte van in Vlaanderen. Bovendien ligt het aantal Brusselaars met een persoonsvolgend budget in verhouding vier keer lager. We voeren de inspanningen op, zodat personen met een handicap de ondersteuning krijgen waar ze recht op hebben. Een volwaardig inclusief beleid vereist inspanningen vanuit alle beleidsdomeinen. We verhogen de handicapspecifieke expertise in de eerstelijnsdiensten en geven het goede voorbeeld door maximaal toegankelijke VGC-activiteiten te organiseren. We hebben daarbij aandacht voor de specifieke situatie van vrouwen en kinderen met een handicap.

- We helpen personen met een handicap wegwijs te maken en te begeleiden naar zorg en ondersteuning. Zo versterken we het Brussels aanmeldingspunt voor Personen met een handicap (BRAP), om kinderen en jongeren met een vermoeden van handicap te bereiken op centrale locaties zoals ziekenhuizen, Huizen van het Kind en wijkgezondheidscentra.
- We werken samen met het Brusselse Centrum voor Inclusieve Kinderopvang om gezinnen met kinderen met een (mogelijke) specifieke zorgnood te ondersteunen en kinderopvanginitiatieven beter te omkaderen.

- We ondersteunen de eerstelijnsdiensten om hen inclusief te maken en hun handicapspecifieke expertise te verhogen: door sensibilisering, vorming en ingrepen in de werking bestrijden we zichtbare en onzichtbare drempels.
- De VGC neemt een voortrekkersrol in het verder inclusief maken van haar activiteiten. We werken samen met gespecialiseerde organisaties, organiseren kennisdeling over domeinen en sectoren heen en winnen daarbij het advies in van personen met een handicap of zorgnood.
- Samen met de Vlaams erkende organisaties delen we onze kennis en expertise om te komen tot een betere afstemming tussen de COCOF, de GGC de en de Vlaamse Gemeenschap. Zo maken we betere zorgcontinuïteit mogelijk naar een gecoördineerd en complementair aanbod.

Meer kansen om te bewegen

Door te sporten blijf je niet alleen fit, je verbreedt ook je horizon en maakt vrienden. Sport draagt bij aan een positief zelfbeeld en vermindert stress. Met een uitgebreid Brussels sportaanbod bouwen we mee aan een actieve en hechte samenleving.

- Sociaal-sportieve initiatieven zijn belangrijk voor het weefsel in onze stad. We ondersteunen praktijken en organisaties die actief zijn op het snijpunt van sport, jeugd, welzijn en onderwijs, die zich expliciet richten naar sporters uit een kansarme omgeving.
- We werken blijvend aan een betaalbaar sportaanbod en stellen sportinfrastructuur in scholen en andere publieke gebouwen zoveel mogelijk open voor gedeeld gebruik. We hebben daarbij altijd aandacht voor de toegankelijkheid voor iedereen.
- We steunen een Brussels zwemoffensief. We stimuleren mee initiatieven die – al dan niet tijdelijk- bijkomend zwemwater in de stad creëren. Samen met de Vlaamse gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werken we aan beleid rond (openlucht)zwemmen.
- We bouwen Sportswitch op een nieuwe locatie uit als een sociaal-sportieve hub.

- Om al die sportende Brusselaars te begeleiden, hebben we heel wat coaches nodig. Daarom ondersteunen we sportclubs bij de uitbouw van hun werking en het opleiden van trainers. We bekijken hoe we sportfederaties en -verenigingen kunnen overtuigen om (meer) in Brussel actief te zijn.
- Sportclubs worden vaak gedragen door geëngageerde vrijwilligers, die heel wat administratieve en bestuurlijke taken opnemen. We ondersteunen hen in hun bestuurskracht en vereenvoudigen hun administratieve taken zoveel mogelijk.

6. Samenwerken aan een leefbare stad

Wie alleen gaat, maakt snelheid, maar wie samenwerkt, geraakt verder. Een leefbare stad, daar werken we samen aan. De VGC is bij uitstek een open overheid, het ontbrekende stukje, de motor van samenwerking. We kijken achterom: is iedereen wel mee? We kijken opzij: wie zijn onze partners? We kijken vooruit: waar gaan we naartoe?

We geven een weidse, levendige invulling aan onze democratie. Hoe we onze gemeenschap richting geven, beslissen we samen met burgers en beroepskrachten. Van jong tot oud, van stil tot luid, van digital native tot computerleek, elke Brusselaar heeft een stem waarvan de VGC kan leren.

We kijken ook naar onszelf. De VGC wordt van langsom meer een weerspiegeling van de Brusselse samenleving. Open naar buiten en tegelijk zelfbewust, zo vormen we de veerkracht die we nodig hebben om onze stad de komende jaren te blijven sterken.

Brussel samen veranderen

Om een inclusieve en gedeelde samenleving te bouwen, moet je een beleid voeren dat gevoed en gedragen wordt door die samenleving. Samenwerken met de partners op het terrein en in dialoog gaan met burgers over de beleidskeuzes, versterkt de uiteindelijke slagkracht van dat beleid. We staan voor een transparante en betrokken overheid die luistert naar de noden van alle Brusselaars en op die manier Brussel samen verandert.

- We stimuleren organisaties om een open en inclusief personeelsbeleid te voeren, en zo Brusselse talenten aan te trekken. Ook zij-instromers zijn daarvoor belangrijk. We zorgen ervoor dat organisaties hen gepast kunnen opleiden en begeleiden.
- We blijven organisaties in het N-netwerk aanmoedigen om in hun werking de diversiteit van de stad te weerspiegelen, zowel bij hoe ze hun activiteiten en dienstverlening voor de Brusselaars vormgeven, als bij het algemene beheer van de organisatie.
- In het nieuwe Meerjarenplan 2027-2030 wordt participatie met burgers, deskundigen en doelgroepen een vaste reflex. Bij de vertaling van beleidsdoelstellingen naar concrete acties is de aandacht voor verschillende doelgroepen (jongeren, ouderen, nieuwkomers, Brusselaars in armoede, personen met een handicap...) de rode draad.
- We evalueren en verbeteren de werking van de verschillende adviesorganen van de VGC en hebben daarbij oog voor inspraak en participatie van ervaringsdeskundigen en de beoogde doelgroepen van het beleid. De adviesorganen zijn klankborden voor het VGC-

beleid, zijn dynamisch en worden representatief samengesteld. Bij de VGC-jeugdraad proberen we nieuwe methodieken uit om nog meer kinderen en jongeren te betrekken.

- We laten kinderen en jongeren meebeslissen over projecten die hun buurt vormgeven met een participatief burgerbudget.
- We ondersteunen het opzetten van deelinitiatieven. Zo maken we kinderkledij, schoolgerei, sportuitrusting en andere spullen betaalbaar voor iedereen, en stimuleren we de reflex om duurzaam met elkaar te delen.
- We voeren samen met de gebruikers een evaluatie van de dienstverlening en het aanbod van de uitleendienst en nemen initiatieven om de gebruiksvriendelijkheid te verhogen, met specifieke aandacht voor vrijwilligers.

Partnerschappen verankeren

Het beleid van de VGC wordt mee gevormd door de expertise en het engagement van de vele organisaties in het N-netwerk die hun missie voor de stad en de Brusselaars waarmaken. We schatten het belang daarvan naar waarde in en streven naar een verdere verduurzaming van deze partnerschappen door waar mogelijk meerjarige overeenkomsten af te sluiten.

- We verminderen de administratieve lasten voor onze partners door overeenkomsten of convenanten op te stellen met een meerjarig financieel engagement, afgestemd op de timing van het meerjarenplan van de VGC.
- We versterken de bestuurskracht van onze organisaties door waar nodig ondersteuningstrajecten op maat te bieden op het gebied van personeel, bestuur en financiën, om de continuïteit en kwaliteit van de werking te waarborgen.

Een stad om je weg in te vinden

Iedereen is welkom bij het netwerk van Nederlandstalige organisaties en initiatieven in Brussel. We zorgen daarom voor heldere informatie en communicatie op maat van alle Brusselaars en organisaties. Dat blijven we ook doen door mensen te begeleiden via fysiek toegankelijke onthaalbalies. BRUZZ is onze partner voor kwaliteitsvolle journalistiek met een hart voor Brussel.

- We zorgen met de VGC verder voor brede, kwalitatieve en toegankelijke informatie over leven en samenleven in Brussel. We bouwen daarvoor onze samenwerking met Muntpunt verder uit. We hebben specifiek aandacht voor de toegankelijkheid van informatie voor groepen die hun weg zonder ondersteuning moeilijk weten te vinden.

- We verdiepen ook het merkenverhaal rond N-Brussel en de VGC, en ontwikkelen een centrale communicatiestrategie. We betrekken daarbij ook onze grote communicatiepartners, in de eerste plaats Muntpunt, als spil in het uitdragen van het N-aanbod naar een zo breed mogelijk publiek in Brussel en Vlaanderen.
- We blijven fysiek toegankelijke onthaalbalies aanbieden: warme plekken die fungeren als antennes, voelsprietten én uithangborden van het VGC-beleid in de stad, om mensen stapsgewijs en op maat te begeleiden bij inschrijvingen en vragen.
- We willen meer Brusselaars aanspreken met een kwalitatief en laagdrempelig Nederlandstalig aanbod. We voorzien in een ondersteuningsaanbod voor toegankelijke en inclusieve communicatie voor het N-netwerk, dat rekening houdt met de meertaligheid en diversiteit (opleiding, geletterdheid, handicap, neurodiversiteit, ...) van de Brusselaars.

Kansen en uitdagingen van digitalisering voor toegankelijk aanbod

Digitalisering kan informatie en dienstverlening voor Brusselaars een pak toegankelijker maken. Vragen kunnen vlotter beantwoord worden, de inschrijving voor aanbod kan meer gestroomlijnd verlopen. Maar als er geen rekening gehouden wordt met de digitale kloof in de samenleving, leidt digitalisering ertoe dat hele groepen mensen worden uitgesloten. We verbeteren daarom de online dienstverlening van de VGC, en zorgen tegelijk te allen tijde ook voor een toegankelijk niet-digitaal alternatief. We maken de Brusselaars meer vaardig om met online tools aan de slag te gaan. We zorgen voor een vlotte online dienstverlening aan organisaties uit het N-netwerk met een ondersteuningsvraag.

- We verbeteren het online inschrijvingsproces voor het eigen VGC-aanbod om de gebruikerservaring te verbeteren en drempels weg te nemen. We zoeken naar alternatieven voor wie niet digitaal vaardig is. We handhaven te allen tijde het ‘click-call-connect’-principe. Dat wil zeggen dat Brusselaars zich ook altijd moeten kunnen aanmelden, inschrijven en informeren via de telefoon of aan een fysieke balie in de buurt. We voorzien de mogelijkheid om cash te betalen bij de inschrijving.
- We willen de digitale vaardigheden van Brusselaars versterken en hun toegang tot het internet en tot kwalitatief IT-materiaal verbeteren.
- We zorgen dat organisaties uit het N-netwerk vlot bij de VGC terecht kunnen met een ondersteuningsvraag of een vraag over subsidies. We voorzien daarom een vlot bereikbare loketfunctie van waaruit de interne doorverwijzing en de effectieve opvolging van de vragen optimaal verloopt.

Goed beheer maakt van de VGC een betrouwbare partner

De VGC is een krachtige en goed beheerde overheid. Tegelijk kent de VGC de wendbaarheid en hefboomen om in te spelen op de meest uiteenlopende uitdagingen. Die sterktes zijn er natuurlijk omdat de VGC kan bogen op competente, gedreven medewerkers. We verbeteren voortdurend de processen en werkmethodes voor een meer efficiënt en effectief beheer van de organisatie.

- We zorgen met het nieuwe Meerjarenplan 2027-2030 voor een gezonde budgettaire planning. We verzekeren dat de geplande uitgaven duurzaam in evenwicht zijn met de te verwachten ontvangsten. Ook het personeelsbeleid voeren we met aandacht voor de evolutie van de personeelskosten op lange termijn. Bij het lanceren van zowel investeringsprojecten als belangrijke inhoudelijke projecten is steeds ook een risicoanalyse nodig en bouwen we bijkomende systemen en verantwoordelijkheden voor de financiële opvolging in.
- We richten een subsidiedatabank op waarin alle toegekende VGC-subsidies worden verzameld in een helder overzicht dat publiek raadpleegbaar is.
- We zorgen voor een systematische aanpak van interne en externe auditing om de effectiviteit en de efficiëntie van de organisatie en de werking van de VGC, periodiek en gericht in kaart te brengen en om risico's in de bedrijfsprocessen te identificeren. In het kader daarvan vragen we aan de Vlaamse Overheid om het toepassingsgebied van Audit Vlaanderen uit te breiden naar de VGC.
- We zetten verder in op de wetenschappelijke onderbouw van het VGC-beleid. We verzekeren de kwalitatieve verzameling, analyse en ontsluiting van gegevens, voor een meer data-gedreven beleidsvoorbereidend werk. We formuleren meetindicatoren die helpen om na te gaan of de vooraf geformuleerde beleidsdoelstellingen ook effectief gehaald worden.
- We kiezen voor duurzame en innovatieve overheidsopdrachten die sociaal en ethisch verantwoord zijn en een positieve milieu-impact hebben en we creëren mogelijkheden om in het kader van deze opdrachten sociale inclusie en duurzame werkgelegenheid te stimuleren. Met deze aanpak dragen we bij tot een duurzame en rechtvaardige wereld, zowel via investeringen als bij het opzetten van publieksactiviteiten.

Diversiteit in de VGC bevorderen

Een diverse VGC is een overheid die de Brusselaars beter vertegenwoordigt en beter werk levert. Door meer diversiteit in het personeel van de VGC kunnen meer Brusselaars zich in de VGC herkennen en wordt voor de VGC werken voor hen ook aantrekkelijker. We schakelen ervaringsdeskundigen in en verbeteren zo de dienstverlening die we bieden en het beleid dat we voeren.

- We zorgen voor een gedragen visie en een gedeelde strategie rond diversiteit en inclusie binnen de VGC, waarbij iedereen de kans krijgt om talenten in te zetten. We onderzoeken de mogelijkheid om de attestering voor elders verworven competenties frequenter te organiseren.
- We voeren een actief beleid om meer Brusselaars aan te trekken, etnisch-culturele diversiteit te bevorderen en tot een meer evenwichtige vrouw-manverhouding te komen. We identificeren uitsluitingsmechanismen en onderzoeken hoe ze weg te werken. We voorkomen uitsluiting op basis van leeftijd of socio-economische situatie. We gaan stereotypering in de sollicitatieprocedures tegen.
- We werken aan de uitstraling en reputatie van de VGC bij groepen die weinig vertegenwoordigd zijn in de administratie en positioneren de VGC als een overheidsdienst waar iedereen welkom is en zichzelf kan zijn.
- We blijven in het kader van het HR-beleid inzetten op mentoring, training en stage. Op die manier wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de professionele en persoonlijke groei van de personeelsleden van de VGC zelf, maar ook aan doelgroepen naast het VGC- personeel zoals nieuwkomers, studenten, leerlingen van de eigen onderwijsinstellingen, enzomeer. Deze vormen van begeleiding en ondersteuning zijn ideaal om bij te leren, talenten te ontwikkelen, professioneel te groeien, te proeven van het beroepsleven, een leerrijke werkervaring op te doen, Nederlands te leren en de kennis van het N-netwerk te vergroten.
- We zetten in op ervaringsdeskundigheid binnen de administratie. Ervaring met armoede, uitsluiting, een handicap, hulpverlening, gender- en seksuele diversiteit versterkt het beleidsvoorbereidend werk en de dienstverlening van de VGC.
- De VGC heeft een voortrekkersrol en een voorbeeldfunctie rond armoedebewustzijn. Daarom zetten we verdere stappen naar een armoedebewust HR-beleid in de VGC.

De gebouwen van de VGC en het N-netwerk zijn toekomstbestendig

De VGC neemt een voorbeeldrol op in de omslag naar een duurzame, toegankelijke en leefbare stad. Dat doen we door de infrastructuur van de VGC en de organisaties in het N-netwerk efficiënt te beheren en zoveel mogelijk te delen. We versterken onze inspanningen rond energieverbruik, ontharding en vergroening. We dragen bij aan de biodiversiteit in de stad en experimenteren met lokale energiegemeenschappen voor een sociaal rechtvaardige energietransitie.

- We beheren de VGC-infrastructuren vanuit een lange termijnvisie. We nemen beleidsbeslissingen over het patrimonium op basis van het strategisch vastgoedplan. We gaan voor een beter beheer en onderhoud, minder oppervlakte en een meer multifunctioneel gebruik. We voorzien een realistische investeringsenveloppe.
- We streven de doelstelling van het Brussels Wetboek Lucht-, Klimaat- en Energiebeheersing na om tegen 2040 de uitstoot van broeikasgassen met 47% t.o.v. 2005 te verlagen en om overheidsgebouwen koolstofneutraal te maken.
- De VGC zal in de periode 2028-2032 een nieuw Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE) realiseren om het energieverbruik van onze gebouwen met bijna 5 procent te verminderen, door thermische isolatie en zonnewering te plaatsen, het verbruik van onze technische installaties te verlagen en om te schakelen naar meer hernieuwbare energie.
- We zorgen ervoor dat de VGC-infrastructuren en die van de organisaties in het N-netwerk op termijn toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen met een (tijdelijke) beperking, oudere mensen en ouders met een kindwagen en dat de infrastructuren een meerwaarde hebben voor de buurt. Alle ingrijpende investeringen moeten daarom rekening houden met de principes van Universal Design. Bij de start van bouwprojecten zorgen we voor participatie van de buurtbewoners, kinderen en jongeren. We creëren ontmoetingsruimten, stellen groene buitenruimte open en stellen sport-, culturele en andere zalen ter beschikking voor verenigingen.
- We maken de stad veerkrachtiger tegen de gevolgen van klimaatverandering en we leveren een bijdrage aan de stedelijke biodiversiteit, door waar mogelijk te zorgen voor ontharding, vergroening en regenwaterbuffering.
- We nemen een voorbeeldrol op in een sociaal rechtvaardige energietransitie bij onze eigen investeringsprojecten. We experimenteren met lokale energiegemeenschappen en delen overtollige zonne-energie met organisaties en sociale projecten in de buurt. Via een pilootproject ontwikkelen we een samenwerkingsmodel dat ook rond andere VGC-sites kan worden toegepast.

- Er zijn te weinig toegankelijke, nette en veilige openbare toiletten in Brussel. We stellen het sanitair van de VGC-infrastructuren daarom zoveel mogelijk open en maken hun toegankelijkheid bekend, in het bijzonder naar vrouwen, kinderen, ouderen en personen met een beperking. We voorzien in het nodige onderhoud en beveiliging om dit mogelijk te maken.

Samenwerken met andere overheden

De VGC is betrokken en zet zich in om de levenskwaliteit van de Brusselaars duurzaam te verbeteren. Door haar positie is de VGC een wendbare overheid die een belangrijke schakel vormt tussen de Vlaamse Overheid en het lokale niveau van de gemeenten en het Brusselse middenveld. Tegelijk vormt de VGC een brug naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de andere gemeenschappen en de gemeenschapscommissies die actief zijn in Brussel.

De Brusselaars verwachten dat al deze instanties met elkaar samenwerken om de beschikbare middelen zo goed mogelijk in te zetten. Door respect te hebben voor elkaars rol, kunnen zij elkaars beleid verder versterken. De VGC wil een motor zijn voor die samenwerking.

Samenwerken brengt ons tot meer innovatieve en effectieve oplossingen voor de complexe uitdagingen waarmee de stad te maken krijgt.

- Met het Meerjarenplan 2022-2025 maakte de VGC voor het eerst de overstap naar een inhoudelijk en budgettair meerjarenplan volgens de methodiek van de BBC. We dringen er bij de Vlaamse Overheid op aan om de nog bestaande sectorplannen en inhoudelijke rapporteringen (erfgoed, jeugd, sport, lokaal cultuurbeleid, Gezond in Brussel, onderwijs, samenleven, ...) in het meerjarenplan integreren. Dit meerjarenplan biedt aan de VGC namelijk de hefboomen om samen met partners en afgestemd met de andere overheden, een geïntegreerd en doelmatig Brussels beleid te voeren, over meerdere jaren en vanuit domeinoverschrijdende beleidsdoelstellingen.
- We vragen de Vlaamse Overheid om het fonds voor Grootstedelijke Uitdagingen, de nog bestaande sectorale subsidies en de algemene dotatie aan de VGC duurzaam te verankeren in de meerjarenplanning van de VGC en deze jaarlijks met 3,5% te indexeren, vergelijkbaar met de situatie met het Gemeentefonds in het Vlaams Gewest. We vragen ook om tussen te komen in de pensioenlasten van het VGC-personeel, zoals ze dat doet voor de Vlaamse lokale besturen. We vragen om een inhaalbeweging te maken om de 30%-Brusselnorm en de daaraan gekoppelde programmatie te realiseren.

- We benutten de hefboomen van ESF Vlaanderen om organisaties te ondersteunen die vernieuwende dienstverlening en projecten willen opstarten in wijken en domeinen waar de noden het hoogst zijn. We pleiten ervoor dat de oproepen van ESF Vlaanderen ook toepasbaar zijn in Brussel.
- Het is voor de kinderen en jongeren die opgroeien in Brussel van belang dat de verschillende overheden die vanuit hun eigen bevoegdheden betrokken zijn bij de kinderopvang en het onderwijs in Brussel nauwer gaan samenwerken. Zo bieden de projecten stadsvernieuwing of het tewerkstellingsbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opportuniteiten om de kinderopvang en het onderwijs te versterken. We pleiten voor een samenwerkingsakkoord met de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Bouwen aan onze samenleving, dat is mensenwerk. Om gedreven key workers zoals leerkrachten, kinderbegeleiders, vrijetijdsbegeleiders... aan te trekken en te kunnen behouden, moet de VGC zich ook inzetten om samen met de andere overheden, wonen en werken in en voor de stad aantrekkelijk te maken.

Hefbomen voor een stad in ontwikkeling

Groene ruimten zijn cruciaal voor ons welzijn. Buiten zijn en bewegen vermindert stress en verbetert de gezondheid. Groene ruimten temperen bovendien luchtverontreiniging, lawaai en hitte-eilanden. Helaas bestaan er grote verschillen in toegankelijkheid, nabijheid en kwaliteit van groene ruimten. Ook de beschikbaarheid van gemeenschapsvoorzieningen en projecten verschilt sterk per gemeente en per wijk. Vaak lopen deze verschillen parallel aan bredere sociaaleconomische ongelijkheden. Met onze initiatieven voor stadsontwikkeling streven we naar een inhaalbeweging.

- In stadsontwikkelingsprojecten is het voor de leefkwaliteit van de Brusselaars belangrijk dat de kansen om meer groen te creëren, ten volle gegrepen worden. We waken erover dat er in de gewestelijke ontwikkelingsprogramma's rekening wordt gehouden met de nood aan Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen.
- We pleiten voor een actieve betrokkenheid van de VGC bij de EU-structuurfondsen zoals EFRO Brussel, ESF Brussel en ESF Vlaanderen, en verdedigen daarbij uitdrukkelijk de belangen van de VGC en de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel. We gaan steeds op zoek naar manieren om de publieke ruimte te vergroenen, ontharden en toegankelijk te maken voor iedereen.